

Bruksela, dnia 25.3.2021 r.
SWD(2021) 70 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

ZAKTUALIZOWANE Wytyczne dotyczące pomocy państwa w ramach instrumentów finansowych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w okresie programowania 2014-2020

ZASTRZEŻENIE PRAWNE

Niniejsze wytyczne są dokumentem roboczym przygotowanym przez służby Komisji. Na podstawie obowiązującego prawa UE sformułowano w nim wskazówki techniczne dla współpracowników i jednostek biorących udział w monitorowaniu, kontroli lub wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, które to wskazówki dotyczą stosowania przepisów UE w tym zakresie. Celem niniejszego dokumentu roboczego jest przedstawienie wyjaśnień służb Komisji dotyczących wyżej wymienionych przepisów, tak aby ułatwić realizację programu i wspierać stosowanie dobrych praktyk. Niniejsze wytyczne pozostają bez uszczerbku dla wykładni dokonanej przez Trybunał Sprawiedliwości i Sąd lub dla decyzji Komisji.

Spis treści

1. Informacje ogólne	4
2. Pomoc państwa na różnych poziomach instrumentów finansowych	5
3. Obecność pomocy państwa w przypadku instrumentów finansowych	6
3.1. „Zasoby państwowe” i „możliwość przypisania środka państwu”	7
3.1.1. Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne	7
3.1.2. Inne fundusze UE i EFSI zarządzane bezpośrednio lub pośrednio	8
3.1.3. Wkład EFSI w fundusze UE zarządzane bezpośrednio lub pośrednio.....	9
3.1.4. Zasoby własne grupy EBI	10
3.1.5. Zasoby własne grupy EBI objęte gwarancją Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS).....	11
3.1.6. Przegląd dotyczący wymaganej oceny pomocy państwa w zakresie kryterium „zasobów państwowych” w podziale na rodzaje zasobów.....	11
3.2. „Przedsiębiorstwa” zaangażowane w instrumenty finansowe.....	12
3.3. Korzyść.....	13
3.4. Zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi / pomoc <i>de minimis</i>	16
4. Wyłączenia z obowiązku zgłoszenia.....	18
5. „Gotowe” instrumenty.....	19
6. Przypadki, gdy zgłoszenia pomocy państwa są wymagane	20
ZAŁĄCZNIK	21
WYKAZ SKRÓTÓW	46
Tabela aktów prawnych	49

1. Informacje ogólne

Ocena na podstawie zasad pomocy państwa i w stosownych przypadkach zgodność z zasadami pomocy państwa mają zasadnicze znaczenie dla zachowania poprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Stosowanie zasad pomocy państwa sprzyja efektywności gospodarczej i zapobiega nieuzasadnionym zakłóceniom konkurencji przez wsparcie publiczne, co powodowałoby szkodę dla Unii jako całości. Pomoc państwa jest narzędziem mającym zasadnicze znaczenie dla tworzenia i utrzymania równych warunków działania dla wszystkich przedsiębiorstw. Jest zatem konieczne, aby państwa członkowskie zapewniły zgodność z przepisami dotyczącymi pomocy państwa, w przypadkach, gdy państwa członkowskie udzielają pomocy za pośrednictwem instrumentów finansowych (współ)finansowanych przez europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne.

O znaczeniu zasad pomocy państwa dotyczących instrumentów finansowych przypomniano w kilku przepisach w tytule IV rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów („RWP”)¹, szczególnie w art. 6, 37, 38, 42 i 44 tego rozporządzenia. Poniżej przedstawiono powody, dla których konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na kwestie pomocy państwa:

- ramy prawne pomocy państwa znacznie się zmieniły w latach 2013/2014, stwarzając dodatkowe możliwości w zakresie zapewniania zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym;
- pomoc państwa może istnieć na różnych poziomach instrumentów finansowych, w tym na poziomie pośredników finansowych, zarządzających funduszami i współinwestorów. Nie wszystkie zainteresowane strony są świadome potencjalnej obecności pomocy państwa na różnych poziomach oraz obowiązującej ich wszystkich konieczności zapewnienia zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym;
- zarządzający funduszami i inwestorzy (instytucje finansowe i banki komercyjne) często nie mają zbyt dużej wiedzy o zasadach pomocy państwa;
- w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów zezwolono na stosowanie instrumentów finansowych do wszystkich celów tematycznych. W niektórych obszarach sektorowych Komisja oferuje tak zwane „gotowe” instrumenty finansowe, w przypadku których sprawdzono już sposób zapewnienia zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym.

Celem niniejszego dokumentu roboczego jest ułatwienie stosowania przepisów dotyczących pomocy państwa w dziedzinie instrumentów finansowych oraz wskazanie różnych możliwości osiągnięcia zgodności pomocy państwa z rynkiem wewnętrznym.

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

Komisja Europejska przyjęła **tymczasowe ramy prawne**² umożliwiające państwom członkowskim wykorzystanie pełnej elastyczności przewidzianej w przepisach dotyczących pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście **epidemii COVID-19**. Tymczasowe ramy pomocy państwa będą obowiązywać do końca grudnia 2020 r. Przed upływem tego terminu Komisja oceni, czy konieczne jest przedłużenie okresu ich obowiązywania.

Tymczasowe ramy pomocy państwa stanowią uzupełnienie szerokich możliwości państw członkowskich w zakresie opracowywania środków zgodnie z obowiązującymi unijnymi zasadami pomocy państwa, opisanych w niniejszym dokumencie roboczym służb Komisji. W przypadku instrumentów finansowych związanych z pomocą państwa tymczasowe ramy pomocy państwa stanowią dodatkową, tymczasową możliwość zapewnienia zgodności pomocy z unijnymi zasadami pomocy państwa. Tymczasowe środki pomocy objęte tymczasowymi ramami pomocy państwa mogą być łączone z pomocą przyznaną na podstawie rozporządzeń w sprawie pomocy *de minimis* lub z pomocą przyznaną na podstawie rozporządzeń w sprawie wyłączeń grupowych pod warunkiem przestrzegania przepisów i zasad dotyczących kumulacji określonych w tych rozporządzeniach.

2. Pomoc państwa na różnych poziomach instrumentów finansowych

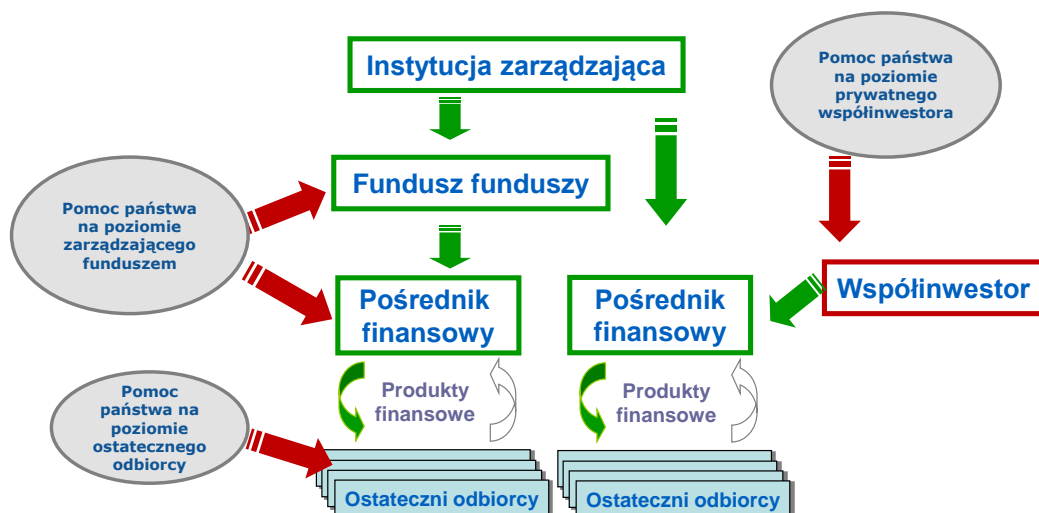
Instrumenty finansowe często obejmują wielowarstwowe struktury służące tworzeniu zachęt dla podmiotów gospodarczych (**inwestorów**), aby przekazywali finansowanie **ostatecznym odbiorcom**. Może to stanowić pomoc państwa dla inwestorów lub ostatecznych odbiorców i musi być zgodne z zasadami pomocy państwa. Ponadto w realizacji instrumentów finansowych uczestniczyć mogą jeden lub większa liczba **podmiotów wdrażających instrumenty finansowe** (np. pośrednicy finansowi), którzy również mogą być beneficjentami pomocy państwa i podlegać zasadom pomocy państwa.

W zależności od konstrukcji instrumentu finansowego wsparcie finansowe może stanowić pomoc państwa dla przedsiębiorstw na wszystkich trzech wymienionych poziomach, nawet jeśli intencją władz państwa członkowskiego (między innymi instytucji zarządzającej na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) jest zapewnienie korzyści wyłącznie ostatecznym odbiorcom. Zgodność z zasadami pomocy państwa należy zapewnić na wszystkich poziomach instrumentu finansowego.

---

² Komunikat Komisji z dnia 19 marca 2020 r., „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19” (Dz.U. C 91I z 20.3.2020, s. 1), zmieniony dnia 3 kwietnia, 8 maja, 29 czerwca i 13 października 2020 r., dostępny pod adresem:

https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/coronavirus/temporary-framework_en

1

W odniesieniu do obecności pomocy państwa zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa³ zawiera szczegółowe wytyczne, które mają istotne znaczenie również w przypadku instrumentów finansowych. Obejmuje ono także dalsze ogólne wyjaśnienia i przykłady.

3. Obecność pomocy państwa w przypadku instrumentów finansowych

W art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”)⁴ określono, że pomocą państwa jest wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi⁵.

Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE obecność pomocy państwa obejmuje następujące wymogi (dokładniej wyjaśnione w podsekcjach 3.1–3.4)⁶:

- wsparcie pochodzi z „zasobów państwowych” i „można je przypisać” państwu;
- beneficjent jest „przedsiębiorstwem”;
- wsparcie „sprzyja” przedsiębiorstwu, tzn.: przekazuje „korzyść”;

³ Komunikat Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. C 262 z 19.7.2016, s. 1, pkt 60).

⁴ Wersje skonsolidowane Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 1).

⁵ W przypadku Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) zastosowanie mają szczególne zasady pomocy państwa – zob. art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 508/2014 (Dz.U. L 149 z 25.5.2014, s. 1) (rozporządzenie w sprawie EFMR) oraz art. 81 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487 (rozporządzenie w sprawie EFRROW).

⁶ W art. 107 ust. 1 TFUE ujęto dodatkowe wymogi, na przykład „selektywność” środka wsparcia. Pozostałe kryteria ujęte w art. 107 ust. 1 TFUE są zazwyczaj spełnione w przypadku instrumentów finansowych wspieranych poprzez europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne („EFIS”) i dlatego nie są one omawiane w niniejszych wytycznych.

- wsparcie zakłóca konkurencję i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Kryteria dotyczące obecności pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE mają charakter łączny. Wszystkie one muszą być spełnione, aby wsparcie stanowiło pomoc państwa. Dlatego też, jeśli którekolwiek z powyższych kryteriów nie jest spełnione, wsparcie publiczne nie stanowi pomocy państwa. Taki test należy przeprowadzić na wszystkich trzech wyżej wymienionych poziomach.

3.1. „Zasoby państwowe” i „możliwość przypisania środka państwu”⁷

Przyznanie pomocy bezpośrednio lub pośrednio z zasobów państwowych oraz możliwość przypisania takiej pomocy państwu to warunki obecności pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Przy ocenie środka na podstawie art. 107 ust. 1 TFUE są one często rozpatrywane łącznie, ponieważ oba te warunki odnoszą się do publicznego pochodzenia przedmiotowej pomocy.

Krajowe środki publiczne państw członkowskich są zasobami państwowymi w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Środki pochodzące z budżetu Unii również uznaje się za „zasoby państwowe” (i przypisuje się je państwu), jeżeli organy krajowe mają swobodę w decydowaniu o wykorzystaniu tych środków.

Natomiast jeżeli środki unijne są zarządzane bezpośrednio lub pośrednio przez Unię (lub instytucje międzynarodowe) bez swobody decydowania ze strony organów krajowych, nie stanowią one zasobów państwowych i nie można ich przypisać państwu.

3.1.1. Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne

Zdecydowana większość europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych („EFSI”) istotnych z punktu widzenia polityki spójności jest wydatkowana w ramach zarządzania dzielonego⁸. W ramach zarządzania dzielonego państwa członkowskie zazwyczaj⁹ mają swobodę decydowania o wykorzystaniu finansowania i mogą decydować, kto otrzyma wsparcie. Ze względu na tę swobodę decydowania EFSI i krajowe (współ)finansowanie publiczne uznaje się za „zasoby państwowe” i przypisuje się je państwu zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE. Dzieje się tak nawet w przypadku, gdy organy krajowe powierzają instrumenty finansowe grupie EBI lub innemu podmiotowi celem ich wdrożenia na podstawie umów.

Dlatego też, gdy EFSI i krajowe (współ)finansowanie publiczne wydatkuje się w trybie zarządzania dzielonego i gdy uczestniczące państwa członkowskie mają swobodę decydowania o wykorzystaniu tych środków, są to „zasoby państwowe”, które przypisuje się państwu w kontekście zasad pomocy państwa. Oznacza to również, że instrumenty finansowe zarządzane przez instytucję zarządzającą lub na jej odpowiedzialność (art. 38 ust. 1 lit. b) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) podlegają zasadom pomocy państwa.

⁷ Dalsze wytyczne dotyczące pomocy państwa znajdują się w sekcji 3 zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa.

⁸ Art. 63 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylającego rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1) („rozporządzenie zbiorcze” lub „rozporządzenie finansowe”).

⁹ Odstępstwa omówiono w pkt 3.1.3 poniżej.

Przykład:

Instytucja zarządzająca wykorzystuje środki z EFRR¹⁰ na utworzenie funduszu, który będzie służył wspieraniu małych i średnich przedsiębiorstw rozpoczynających działalność (tzw. start-up). Środki z EFRR podlegają zarządzaniu dzielonemu.

Środki z EFRR podlegające zarządzaniu dzielonemu zalicza się do „zasobów państwowych”. Jeżeli występują wszystkie pozostałe elementy pojęcia pomocy określonego w art. 107 ust. 1 TFUE, operacja musi być zgodna z zasadami pomocy państwa. Zgodność z przepisami należy sprawdzić na poziomie zarządzania funduszem, na poziomie inwestorów oraz na poziomie ostatecznych odbiorców.

W przypadku instrumentów finansowych wdrażanych w ramach rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 (EFRROW) szczegółowe przepisy dotyczą **podstawowej działalności rolniczej** w odniesieniu do pomocy państwa. Na mocy art. 81 ust. 2 rozporządzenia (UE) 1305/2013 (EFRROW) przewidziano wyłączenie podstawowej działalności rolniczej (produktów z załącznika I) z obowiązku stosowania zasad pomocy państwa, zgodnie z art. 42 TFUE. Z drugiej strony nieujęte w załączniku działania uzyskujące wsparcie poprzez instrumenty finansowe finansowane z EFRROW muszą być zgodne z ogólnymi zasadami pomocy państwa.

W przypadku działalności rolniczej uzyskującej wsparcie poprzez instrumenty finansowe niefinansowane z EFRROW zastosowanie mają zasady pomocy państwa, z zastrzeżeniem innych przepisów.

W przypadku **rybołówstwa i akwakultury** wyłączenie niektórych rodzajów finansowania związanego z rybołówstwem z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) z obowiązku stosowania zasad pomocy państwa wynika z art. 42 TFUE oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFMR. Zgodnie z art. 8 rozporządzenia w sprawie EFMR płatności dokonywane przez państwa członkowskie w ramach współfinansowania z EFMR zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EFMR (UE) nr 508/2014 nie są co do zasady uznawane za pomoc państwa.

3.1.2. Inne fundusze UE i EFSI zarządzane bezpośrednio lub pośrednio¹¹

Jeśli chodzi o finansowanie unijne, które jest wdrażane bezpośrednio przez Komisję albo pośrednio przez dowolny podmiot, któremu powierzono realizację, w tym grupę EBI (EBI/EFI), na mocy upoważnienia udzielonego przez Komisję (lub inną instytucję unijną bądź inny podmiot unijny) oraz w przypadku, gdy w związku z tym organy krajowe nie decydują o wykorzystaniu środków, takie finansowanie unijne nie kwalifikuje się jako zasoby państwowe. Nie można go przypisać państwu, a zatem nie stanowi pomocy państwa.

Należy jednak zauważyć, że rozporządzenie finansowe stanowi, iż unijne instrumenty finansowe nie mogą „zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym i muszą być spójne z przepisami dotyczącymi pomocy państwa”¹². Ramy prawne regulujące unijne instrumenty finansowe, w tym umowy z podmiotami, którym powierzono dane zadanie,

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289).

¹¹ W art. 4 ust. 7 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów jest mowa o funduszach unijnych niepodlegających zarządzaniu dzielonemu z państwami członkowskimi.

¹² (Art. 209 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego).

opracowano w celu zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi pomocy państwa. Różne instrumenty finansowe muszą być opracowane tak, aby były zgodne z zasadami pomocy państwa.

Przykład:

Na wniosek Komisji EBI tworzy fundusz ze środków programu „Horyzont 2020”¹³. Środki z programu „Horyzont 2020” są zasobami unijnymi, a EBI będzie zarządzać tym funduszem w trybie tzw. zarządzania pośredniego.

Środki z programu „Horyzont 2020” nie są „zasobami państwowymi”. Z tego względu fundusz finansowany wyłącznie z tych środków nie kwalifikuje się jako pomoc państwa. Mimo to w rozporządzeniu finansowym (i motywie 42 rozporządzenia w sprawie inicjatywy „Horyzont 2020”) przewidziano wymóg zapewnienia zgodności z zasadami pomocy państwa. Zasady ustanowione przez Komisję w odniesieniu do utworzenia funduszu i jego wdrażania muszą być zatem zgodne z zasadami pomocy państwa.

W odniesieniu do programu „Horyzont 2020” rozporządzenie i przepisy wykonawcze, w szczególności umowę o przyznanie wkładu i podstawowe ustalenia, opracowano tak, aby osiągnąć cel w postaci zgodności z zasadami pomocy państwa. Wnioski dotyczące utworzenia funduszu ze środków programu „Horyzont 2020” są również sprawdzane pod kątem zgodności z zasadami inicjatywy „Horyzont 2020”.

Jeżeli fundusz ustanowiony ze środków programu „Horyzont 2020” jest finansowany także z innych środków publicznych (finansowanie z krajowych środków publicznych lub środków EFSI), ta część finansowania może kwalifikować się jako „zasoby państwowe”, które można przypisać państwu tylko wtedy, gdy uczestniczące państwa członkowskie mają swobodę decydowania o wykorzystaniu przedmiotowych środków. Dla tych części finansowania wymagane jest dodatkowe sprawdzenie pod kątem zasad pomocy państwa, czy spełnione są wszystkie pozostałe warunki obecności pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

3.1.3. Wkład EFSI w fundusze UE zarządzane bezpośrednio lub pośrednio

Zgodnie z art. 38 ust. 1 lit. a) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów państwa członkowskie mogą wносить wkłady z programów EFSI jako wkłady do instrumentów finansowych utworzonych na poziomie Unii (bezpośrednie lub pośrednie zarządzanie unijne). Takie wkłady nie stanowią zasobów państwowych, a ich późniejsze wykorzystania nie przypisuje się państwu, jeśli państwo członkowskie wnoszące wkład nie zastrzega żadnych warunków co do wykorzystania przedmiotowych EFSI, z wyjątkiem warunku, zgodnie z którym wkłady z EFSI powinny być inwestowane na terytorium państwa członkowskiego wnoszącego wkład, określonego w programie(-ach) operacyjnym(-ych). Warunek ten nie powoduje, że zasoby te przypisuje się danemu państwu członkowskiemu, ponieważ EFSI są przyznawane państwom członkowskim zgodnie z przepisami UE, w których określono już, na terytorium jakiego państwa członkowskiego fundusze te mają być inwestowane¹⁴.

¹³ Podstawą programu „Horyzont 2020” jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104) (rozporządzenie w sprawie inicjatywy „Horyzont 2020”).

¹⁴ W art. 70 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na państwa członkowskie nałożono obowiązek wsparcia działań w danym obszarze objętym programem. Podstawą podziału środków udostępnianych przez państwa członkowskie jest metoda opisana w załączniku VII do

O ile wkłady EFSI spełniają powyższe warunki, nie stanowią one pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. W konsekwencji wkłady takie nie muszą być zgodne z zasadami pomocy państwa. Natomiast biorąc pod uwagę, że instrumenty finansowe na poziomie UE muszą być zgodne z zasadami pomocy państwa, jak wyjaśniono w pkt 3.1.2, oznacza to, że zarówno w odniesieniu do środków unijnych, jak też w odniesieniu do dodanych do nich EFSI Komisja zapewnia zgodność pomocy państwa poprzez odpowiednie zaprojektowanie instrumentu.

3.1.4. Zasoby własne grupy EBI

Uznaje się, że inwestowanie przez grupę EBI (EBI/EFI) zasobów własnych na własne ryzyko ma charakter prywatny zgodnie z zasadami pomocy państwa i nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Oznacza to również, że zasoby własne EBI/EFI zainwestowane *całkowicie* na własne ryzyko EBI/EFI nie są brane pod uwagę przy obliczaniu prognozy pomocy *de minimis*, prognozy powodujących obowiązki zgłoszenia ani też do wyliczenia intensywności pomocy.

Jeśli jednak państwa członkowskie zapewniają gwarancje lub inne wsparcie na rzecz grupy EBI, grupa EBI nie inwestuje *całkowicie* na własne ryzyko. W takich okolicznościach nie można zatem uznać, że inwestycje grupy EBI mają charakter prywatny pod kątem polityki pomocy państwa. Ponadto, ponieważ gwarancje takie obejmują zasoby państwowe i można je przypisać państwu, muszą one być zgodne z zasadami pomocy państwa.

Przykład:

Scenariusz a) EBI tworzy fundusz z zasobów własnych, bez żadnego wsparcia (np. gwarancji) ze strony państw członkowskich ani ze środków unijnych. Środki EBI uważa się za środki prywatne. W związku z tym zasady pomocy państwa nie mają zastosowania.

Scenariusz b) EBI otrzymuje krajowe wsparcie publiczne lub wsparcie funduszy ESI, na przykład gwarancję na pokrycie (części) ryzyka EBI z tytułu nowo udzielonych kredytów. W takim przypadku inwestycja EBI nie jest uważana za prywatną w kontekście kontroli pod kątem pomocy państwa. Jeżeli spełnione są również wszystkie pozostałe warunki obecności pomocy państwa, gwarancja publiczna musi być zgodna z zasadami pomocy państwa (jest ona finansowana z zasobów państwowych i można ją przypisać państwu).

---

rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i określona w decyzji wykonawczej Komisji 2014/190/UE. Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie rocznego podziału między państwa członkowskie zasobów ogólnych przydzielonych na Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” i celu „Europejska współpraca terytorialna”, a także rocznego podziału między państwa członkowskie zasobów ze szczególnej alokacji na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, wraz z wykazem kwalifikujących się regionów oraz kwotami, które mają zostać przeniesione z alokacji Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych dla każdego państwa członkowskiego do instrumentu „Łącząc Europę” oraz na pomoc najbardziej potrzebującym na okres 2014–2020 (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 2082) (Dz.U. L 104 z 8.4.2014).

3.1.5. Zasoby własne grupy EBI objęte gwarancją Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS)¹⁵

Gwarancja budżetowa udzielona przez UE na mocy rozporządzenia w sprawie EFIS oraz operacja finansowa lub inwestycyjna EBI objęta gwarancją nie kwalifikują się jako „zasoby państwowe”, a zatem nie stanowią pomocy państwa. Nie jest zatem wymagana kontrola pomocy państwa do wdrożenia zasobów własnych grupy EBI objętych gwarancją EFIS. Projekty lub platformy inwestycyjne wspierane przez EFIS mogą być łączone ze wsparciem finansowym (współfinansowaniem) z EFSI lub z krajowymi środkami publicznymi. W takich przypadkach finansowanie będące finansowaniem dodatkowym do EFIS podlega zasadom pomocy państwa, jak wyjaśniono w pkt 3.1.1.

W następstwie wejścia w życie w dniu 2 sierpnia 2018 r. tzw. rozporządzenia zbiorczego¹⁶ art. 39a rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów umożliwia instytucji zarządzającej zapewnienie wkładu ze środków z funduszy ESI na rzecz instrumentu finansowego łączącego taki wkład z produktami finansowymi EBI w ramach EFIS jako nowy wariant wdrożenia na podstawie art. 38 ust. 1 lit. c) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. W art. 39a ust. 6 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów ponownie wskazano, że w przypadku każdego wkładu z programu EFSI należy zapewnić zgodność z mającym zastosowanie prawem, w tym z przepisami w zakresie pomocy państwa, jak wyjaśniono w niniejszych wytycznych oraz w wytycznych dotyczących łączenia funduszy ESI z EFIS, które obejmują wytyczne dotyczące pomocy państwa¹⁷.

Przykład:

EBI tworzy fundusz z zasobów własnych, które są zabezpieczone gwarancją EFIS. Utworzenie oraz wdrażanie funduszu nie obejmuje „zasobów państwowych”, a zatem nie podlega kontroli pomocy państwa.

Jeśli jednak fundusz otrzyma dodatkowe środki z EFSI lub z krajowych środków publicznych, wsparcie dla tej części kwalifikuje się jako „zasoby państwowe”. Wsparcie takie musi być zgodne z zasadami pomocy państwa, jeśli spełnione są również pozostałe warunki pojęcia pomocy.

Należy zauważyć, że zasoby grupy EBI objęte gwarancją EFIS nie są inwestowane całkowicie na własne ryzyko EBI. Dlatego w tym przypadku inwestycja grupy EBI nie może być uznana za inwestycję prywatną w sensie „wkładu własnego” grupy EBI, pozbawionego wsparcia publicznego, bądź wkładu inwestora prywatnego, zgodnie z zasadami pomocy państwa.

3.1.6. Przegląd dotyczący wymaganej oceny pomocy państwa w zakresie kryterium „zasobów państwowych” w podziale na rodzaje zasobów

¹⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s. 1).

¹⁶ Zob. przypis 8.

¹⁷ <https://www.fi-compass.eu/publication/ec-regulatory-guidance/new-guidelines-combining-european-structural-and-investment-funds>

Rodzaje zasobów				
Środki z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (w ramach zarządzania dzielonego)	Krajowe środki publiczne	Fundusze unijne zarządzane bezpośrednio/pośrednio (np. program „Horyzont 2020”, program COSME ¹⁸ lub EFSI zarządzane bezpośrednio/pośrednio bądź bezwarunkowo przekazane europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, zob. pkt 3.1.3)	Zasoby własne grupy EBI (bez zabezpieczenia przed ryzykiem lub innego wsparcia ze środków unijnych lub krajowych środków publicznych)	Zasoby własne grupy EBI zabezpieczone gwarancją EFIS
Zasoby państwowe: tak Konieczność zgodności z zasadami pomocy państwa ¹⁹	Zasoby państwowe: tak Konieczność zgodności z zasadami pomocy państwa	Zasoby państwowe: nie Komisja zapewnia zgodność z zasadami pomocy państwa na poziomie instrumentu	Zasoby państwowe: nie Brak wymogów w zakresie pomocy państwa	Zasoby państwowe: nie Brak wymogów w zakresie pomocy państwa (zob. też punkt 3.1.5.)
W przypadku łączenia różnych rodzajów zasobów stosowanie zasad pomocy państwa należy sprawdzić oddzielnie w stosunku do każdej części.				

3.2. „Przedsiębiorstwa” zaangażowane w instrumenty finansowe²⁰

Zgodnie z pojęciem pomocy określonym w art. 107 ust. 1 TFUE pomoc musi być przyznana „przedsiębiorstwu”. Trybunał Sprawiedliwości konsekwentnie definiuje „przedsiębiorstwa” jako podmioty prowadzące działalność gospodarczą, bez względu na

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1287/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) (2014–2020) i uchylające decyzję nr 1639/2006/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG – Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 33).

¹⁹ Szczegółowe przepisy dotyczące pomocy państwa mają zastosowanie do EFRROW i EFMR.

²⁰ Dalsze wytyczne dotyczące pojęcia przedsiębiorstwa znajdują się w sekcji 2 zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa.

ich status prawny i sposób ich finansowania²¹. „Działalność gospodarcza” to działalność polegająca na oferowaniu towarów lub usług na rynku²².

Definicja „przedsiębiorstwa” oznacza, że:

- status podmiotu nie ma decydującego znaczenia (na przykład podmiot będący częścią administracji publicznej może być przedsiębiorstwem),
- nie ma znaczenia, czy celem danego podmiotu jest generowanie zysków (podmiot non-profit również może oferować towary i usługi na rynku),
- sklasyfikowanie podmiotu jako przedsiębiorstwa zawsze odnosi się do konkretnej działalności (podmiot może prowadzić zarówno działalność gospodarczą, jak i działalność pozagospodarczą), w którym to przypadku podlega zasadom pomocy państwa w odniesieniu do swojej działalności gospodarczej.

Obecność pomocy państwa należy sprawdzić w odniesieniu do wszystkich podmiotów zaangażowanych w instrumenty finansowe. W przypadku wszystkich podmiotów należy zatem sprawdzić, czy można je sklasyfikować jako „przedsiębiorstwa”, chyba że istnienie pomocy państwa można wykluczyć ze względu na inne wymogi określone w art. 107 ust. 1 TFUE.

Zarządzających funduszami i inwestorów zaangażowanych w instrument finansowy zazwyczaj można sklasyfikować jako „przedsiębiorstwa”, ponieważ prowadzą oni działalność gospodarczą²³. W przypadku ostatecznych odbiorców sytuacja może być inna, w szczególności gdy odbiorcy ci są osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej lub zajmującymi się działaniami, których charakter nie uznaje się za gospodarczy.

3.3. Korzyść²⁴

Kolejnym łącznym wymogiem w odniesieniu do obecności pomocy państwa jest to, czy środek wiąże się z korzyścią. Korzyść w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE oznacza każdą korzyść gospodarczą, której dane przedsiębiorstwo nie uzyskałoby w normalnych warunkach rynkowych, tj. bez interwencji państwa²⁵. Dlatego też korzyść (a zatem i pomoc państwa) należy wykluczyć, jeżeli transakcje gospodarcze prowadzone przez instytucje publiczne odpowiadają normalnym warunkom rynkowym. W takim przypadku uznaje się, że instytucja publiczna postępuje jak porównywalny „prywatny inwestor”.

Stosując test prywatnego inwestora do instrumentów finansowych, szczególne znaczenie mają następujące elementy:

- a) **w przypadku (współ)inwestorów** korzyść (a zatem i pomoc państwa) nie występuje, jeżeli inwestycja jest prowadzona na zasadzie równorzędności (*pari passu*) między inwestorami publicznymi a prywatnymi bądź inwestycja publiczna

²¹ Sprawy połączone C-180/98–C-184/98, Rec. I-6451, pkt 74.

²² Sprawa 118/85, Rec. 2599, pkt 7.

²³ O ile zarządzający funduszem jedynie zarządza, a nie współinwestuje, takiego zarządzającego funduszem można sklasyfikować jedynie jako „instrument inwestycyjny”, a zatem nie mieści się on w pojęciu „przedsiębiorstwa” określonym w art. 107 ust. 1 TFUE. Zob. sprawa SA.37824: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/254119/254119_1608806_109_2.pdf; Zob. również decyzja w sprawie SA.36904, pkt 71 lit. b).

²⁴ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/256075/256075_1711610_153_2.pdf

²⁵ Dalsze wytyczne dotyczące pojęcia korzyści znajdują się w sekcji 4 zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa.

²⁵ Sprawa C-39/94 Rec. I-3547, pkt 60.

jest zgodna z warunkami rynkowymi ustalonymi na podstawie analizy porównawczej lub innych metod oceny.

Uznaje się, że inwestycja jest przeprowadzana na zasadzie równorzędności (*pari passu*)²⁶, gdy:

- jest dokonywana na takich samych warunkach przez inwestorów publicznych i prywatnych (inwestorzy publiczni i prywatni ponoszą takie samo ryzyko i uzyskują takie same zyski oraz podlegają takiemu samemu stopniowi podporządkowania w tej samej klasie ryzyka w przypadku warstwowej struktury finansowania) oraz
- obie kategorie podmiotów interweniuje jednocześnie (inwestycja inwestora publicznego i prywatnego jest realizowana w ramach tej samej transakcji inwestycyjnej), oraz
- interwencja inwestora prywatnego ma realne znaczenie ekonomiczne (określone, zgodnie z wytycznymi Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka („RFG”)²⁷, na minimalnym poziomie 30 %).

Zgodnie z pkt 35 RFG, o ile warunki inwestycji (na poziomie zarówno inwestorów, jak i pośrednika finansowego) są zgodne z testem prywatnego inwestora, nie ma konieczności dalszego sprawdzania, czy pomoc występuje na poziomie ostatecznego odbiorcy.

W przypadku gdy instrumenty finansowe pozwalają współinwestorom prywatnym na dokonanie inwestycji finansowej w przedsiębiorstwo lub grupę przedsiębiorstw na innych (korzystniejszych) warunkach niż czynią to inwestorzy publiczni inwestujący w to samo przedsiębiorstwo, wówczas tacy inwestorzy prywatni – dzięki takiemu zróżnicowanemu traktowaniu – mogą otrzymać korzyść. Korzyść taka może przybrać formę zwrotów uprzywilejowanych (zachęty związane ze wzrostem) lub ograniczonej ekspozycji na straty w przypadku niedostatecznych wyników transakcji bazowej w porównaniu z inwestorami publicznymi (ochrona przed spadkiem wartości). Należy zapewnić zgodność takiej pomocy na rzecz inwestorów albo poprzez spełnienie warunków określonych w art. 16, 21, 39 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych, albo na podstawie wcześniejszego zgłoszenia i zatwierdzenia przez Komisję. Należy zauważyć, że w przypadku instrumentów finansowych finansowanych z funduszy ESI zróżnicowane traktowanie w odniesieniu do współinwestowania finansowanego z EFIS jest dozwolone zgodnie z art. 43a rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Mimo to zróżnicowane traktowanie inwestorów działających zgodnie z zasadą gospodarki rynkowej pozostaje bez uszczerbku dla unijnych zasad pomocy państwa.

W niektórych przypadkach (np. w przypadku gwarancji lub pod nieobecność prywatnych inwestorów) warunków rynkowych nie da się ustalić bezpośrednio na podstawie testu równorzędności (*pari passu*). Nie oznacza to jednak koniecznie, że transakcja publiczna nie jest zgodna z warunkami rynkowymi. W takich przypadkach zgodność z warunkami rynkowymi można ocenić na podstawie analiz

---

²⁶ Dalsze wytyczne dotyczące transakcji prowadzonych na zasadzie równorzędności (*pari passu*) znajdują się w sekcji 4.2.3.1 ppkt (i) zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa.

²⁷ Komunikat Komisji – Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka (Dz.U. C 19 z 22.1.2014, s. 4).

porównawczych lub innych metod oceny (np. ustalenie poziomu wartości bieżącej netto (NPV) inwestycji, który mógłby być do zaakceptowania dla prywatnego podmiotu w gospodarce rynkowej). Gdy transakcja zostanie uznana za zgodną z warunkami rynkowymi, nie stanowi ona pomocy państwa²⁸;

- b) **podmioty wdrażające instrumenty finansowe (tj. pośrednicy finansowi, fundusze funduszy/zarządzający funduszami)** również mogą być odbiorcami pomocy państwa, jeżeli wynagrodzenia za usługi lub zwroty w ramach wdrażania instrumentu finansowego przekraczają stawki rynkowe.

Istnieją różne sposoby ustalania, czy wynagrodzenie dla podmiotów wdrażających instrumenty finansowe/zarządzających funduszami jest zgodne ze stawkami rynkowymi. Na przykład jeżeli zarządzający funduszem jest wybierany w drodze konkurencyjnej, przejrzystej, niedyskryminacyjnej i bezwarunkowej procedury naboru, jego wynagrodzenie można uznać za zgodne ze stawkami rynkowymi. Jest to wymóg dotyczący wszystkich instrumentów finansowych objętych zasadami pomocy państwa²⁹.

W rozporządzeniu zbiorczym sprecyzowano, kiedy państwa członkowskie wspierające instrumenty finansowe mogą udzielić zamówienia na usługi w zakresie wdrażania instrumentów finansowych bezpośrednio publicznemu bankowi lub publicznej instytucji.

Brzmienie art. 38 ust. 4 lit. b) ppkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów sformułowano w taki sposób, aby wykluczyć możliwość przyznania przez państwo członkowskie takiemu bankowi lub instytucji nienależnej korzyści nad konkurentami lub umożliwienia zakłóceń rynku.

W przypadku braku konkurencyjnej, przejrzystej, niedyskryminacyjnej i bezwarunkowej procedury naboru zgodność wynagrodzenia/zwrotów kosztów z warunkami rynkowymi można wykazać w inny sposób.

W przypadku wynagrodzeń/zwrotów zgodnych z przepisami określonymi w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów gotowe instrumenty opisane w sekcji 5 gwarantują, że wynagrodzenie nie wzbudza obaw w zakresie pomocy państwa³⁰.

W przypadku wynagrodzeń/zwrotów niezgodnych z przepisami określonymi w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów, tj. niemieszczących się w zakresie gotowych instrumentów, zgodność z warunkami rynkowymi powinna być oceniana indywidualnie w każdym przypadku;

- c) **na poziomie ostatecznych odbiorców:**

W przypadku gdy pożyczka lub gwarancja spełnia warunki określone w komunikacie w sprawie stóp referencyjnych³¹ lub w sekcji 3 obwieszczenia w sprawie gwarancji³², uznaje się ją za zgodną z warunkami rynkowymi i tym

²⁸ Dalsze wytyczne dotyczące stosowania testu prywatnego inwestora znajdują się w sekcji 4.2.3.2.

²⁹ Dalsze wytyczne znajdują się w sekcji 4.2.3.1 ppkt (ii) zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa.

³⁰ Stwierdzenie to dotyczy okresu programowania na lata 2014–2020.

³¹ Komunikat Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6).

³² Obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10), zmienione sprostowaniem do obwieszczenia

samym niestanowiącą pomocy państwa dla ostatecznych odbiorców. Ponadto w odniesieniu do innych rodzajów wsparcia można wykazać, że są one zgodne z warunkami rynkowymi³³.

Ogólnym celem instrumentu finansowego finansowanego w ramach polityki spójności jest jednak reagowanie na niedoskonałości rynku. Z natury takiego instrumentu wynika zatem, że korzyść może istnieć na poziomie ostatecznych odbiorców, którzy nie mogliby jej uzyskać na rynku.

3.4. Zakłócenie konkurencji i wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi / pomoc *de minimis*

Pomoc państwa ma miejsce jedynie wtedy, gdy zakłóca konkurencji i ma wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Ponadto uznaje się, że wsparcie zgodne z obowiązującym rozporządzeniem w sprawie pomocy *de minimis* nie spełnia wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 TFUE. Pomoc taka nie podlega zatem obowiązkowi zgłoszenia pomocy państwa. W odniesieniu do okresu finansowania 2014–2020 zastosowanie ma głównie rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013³⁴, w którym ustalono próg pomocy *de minimis* przypadającej na jedno przedsiębiorstwo w okresie 3 lat na poziomie 200 000 EUR. Oprócz powyższego progu należy również wypełnić wszystkie pozostałe wymogi określone w obowiązującym rozporządzeniu w sprawie pomocy *de minimis*.

Pomimo że w ramach EFRROW **podstawowa działalność rolnicza** jest wyłączona z przepisów dotyczących pomocy państwa, nieujęte w załączniku działania uzyskujące wsparcie z instrumentów finansowych EFRROW muszą być zgodne z ogólnymi zasadami pomocy państwa. Podobnie w przypadku działalności rolniczej wspieranej przez instrumenty finansowe niefinansowane w ramach EFRROW zastosowanie mają zasady pomocy państwa, tj. pułap pomocy *de minimis* na działalność rolniczą (25 000 EUR pomocy w przeliczeniu na państwo członkowskie dla jednego przedsiębiorstwa w okresie 3 lat budżetowych), jak również inne przepisy określone w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013³⁵.

W odniesieniu do produktów rybołówstwa i akwakultury ujętych w załączniku I do TFUE płatności dokonywanych przez państwa członkowskie w ramach współfinansowania z EFMR i zgodnie z zasadami dotyczącymi tego funduszu, zasadniczo nie uznaje się za pomoc państwa (zob. art. 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie EFMR). W przypadku projektów lub programów niezwiązanych z rybołówstwem (tj. kwestii związanych ze zintegrowaną polityką morską) zastosowanie ma system pomocy państwa. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 (zastępujące rozporządzenie Komisji (WE) nr 875/2007)³⁶ ma zastosowanie do pomocy przyznanej

---

Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.U. C 244 z 25.9.2008, s. 32).

³³ Zob. na przykład pkt 2.2 i 2.3 załącznika.

³⁴ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Tekst mający znaczenie dla EOG – Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 1).

³⁵ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym zmienione rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/316 z dnia 21 lutego 2019 r. (Dz.U. L 511 z 22.2.2019, s. 1).

³⁶ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 190 z 28.6.2014, s. 45).

przedsiębiorstwom sektora rybołówstwa i akwakultury, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 1 tego rozporządzenia, i określono w nim pułap na poziomie 30 000 EUR w przeliczeniu na beneficjenta w dowolnym okresie trzech lat (rozporządzenie w sprawie pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa). Dodatkowo, udzielając pomocy przedsiębiorstwom działającym w sektorze rybołówstwa i akwakultury, każde państwo członkowskie musi przestrzegać maksymalnej łącznej kwoty środków określonej w załączniku do rozporządzenia w sprawie pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa (tak zwanego górnego limitu krajowego). Oprócz zachowania zgodności z innymi przepisami określonymi w rozporządzeniu Komisji w sprawie pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa pomoc *de minimis* przyznana wszystkim przedsiębiorstwom w sektorze rybołówstwa i akwakultury w okresie trzech lat nie może przekroczyć w przypadku żadnego państwa członkowskiego 2,5 % rocznych obrotów z działalności w zakresie połowów, przetwórstwa i akwakultury.

Rozporządzenie w sprawie pomocy *de minimis* może mieć zastosowanie do każdego z różnych podmiotów zaangażowanych w instrumenty finansowe. Spełnione muszą być jednak wszystkie wymogi określone w rozporządzeniu. Szczególną uwagę zwrócić należy na następujące kwestie:

Zgodnie z przepisami dotyczącymi EFSI podmioty wdrażające instrumenty finansowe nie powinny otrzymywać żadnej pomocy państwa, w tym pomocy *de minimis*, na wspomniane wdrażanie, jako że nie byłoby to zgodne z celami EFSI w odniesieniu do danego instrumentu finansowego, poprzez który środki mają być przekazane ostatecznym odbiorcom³⁷. Dlatego też nawet jeśli możliwe jest osiągnięcie przez podmioty wdrażające instrumenty finansowe zgodności z zasadami pomocy państwa, należy podkreślić, że wsparcie dla takich podmiotów z EFSI nie jest zazwyczaj zgodne z przepisami dotyczącymi EFSI.

W przypadku ostatecznych odbiorców należy zwrócić szczególną uwagę na to, czy ostateczny odbiorca należy do grupy przedsiębiorstw. Próg pomocy *de minimis* ma zastosowanie do „jednego przedsiębiorstwa”. Pomoc powinna zatem być przyznawana jedynie do wysokości trzyletniego wspólnego progu w wysokości 200 000 EUR dla wszystkich przedsiębiorstw danej grupy, którą uznaje się za jedno przedsiębiorstwo.

Dodatkowo państwa członkowskie muszą zwrócić szczególną uwagę na fakt, że w przypadku pomocy w formie instrumentów kapitałowych, instrumentów *quasi*-kapitałowych i zastrzyków kapitałowych nie można korzystać z rozporządzenia w sprawie pomocy *de minimis*, chyba że kapitał lub całkowita kwota zastrzyku środków publicznych nie przekracza pułapu pomocy *de minimis* lub w przypadku gdy spełnione są tak zwane warunki „bezpiecznej przystani” określone w rozporządzeniu w sprawie pomocy *de minimis*. Ponadto zastosowanie mają wszystkie pozostałe warunki wymagane na podstawie rozporządzenia w sprawie pomocy *de minimis*, w tym wymogi w zakresie przejrzystości.

---

³⁷ Pozostaje to bez wpływu na fakt, że podmiot wdrażający może otrzymywać wsparcie z EFSI na inne cele, na przykład na pomoc szkoleniową dla pracowników.

4. Wyłączenia z obowiązku zgłoszenia

W art. 108 ust. 3 TFUE przewiduje się, że w przypadku obecności pomocy państwa dane państwo członkowskie musi na ogół dokonać zgłoszenia pomocy państwa. Dzięki rozszerzeniu zakresu ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych³⁸ („ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych z 2014 r.”) znacznie zwiększono jednak możliwość uniknięcia procedury zgłoszenia pomocy państwa.

W przypadku instrumentów finansowych polityki spójności szczególne znaczenie mają następujące przepisy ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r.:

- art. 16 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. (pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich);
- art. 21 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. (pomoc na finansowanie ryzyka);
- art. 22 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. (pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność);
- art. 39 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. (pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach);

Oprócz wspomnianych pięciu przepisów ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych, beneficjenci pomocy na różnych poziomach instrumentów finansowych mogą również wykorzystywać inne przepisy tego rozporządzenia. W szczególności przepis dotyczący regionalnej pomocy inwestycyjnej zawarty w art. 14 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. można stosować do instrumentów finansowych w regionach objętych pomocą.

Służby Komisji przedstawiły dalsze wytyczne w zakresie interpretacji ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. w „Poradniku praktycznym”/dokumencie z pytaniami i odpowiedziami³⁹.

Ponadto istnieją rozporządzenia w sprawie sektorowych wyłączeń grupowych, na przykład rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Podobnie w odniesieniu do rybołówstwa i akwakultury istnieje również rozporządzenie sektorowe, rozporządzenie Komisji (UE) nr 1388/2014, będące rozporządzeniem w sprawie wyłączeń grupowych mającym zastosowanie do powyższego sektora, które zostało przyjęte dnia 16 grudnia 2014 r., a weszło w życie dnia 1 stycznia 2015 r.

³⁸ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Tekst mający znaczenie dla EOG – Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1).

³⁹ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html

5. „Gotowe” instrumenty

Komisja opracowała standardowe warunki dla niektórych rodzajów instrumentów finansowych. Standardowe warunki zapewniają zgodność z zasadami pomocy państwa i tym samym ułatwiają przekazywanie unijnego wsparcia finansowego ostatecznym odbiorcom. Stosowanie gotowych instrumentów przez państwa członkowskie ma charakter dobrowolny.

Komisja przyjęła dotychczas pięć różnych „gotowych instrumentów”⁴⁰, tj.:

- **pożyczka z podziałem ryzyka** na wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)
„Gotowy instrument w postaci pożyczki z podziałem ryzyka” ma strukturę instrumentu bez pomocy państwa, tj. obejmuje wynagrodzenie pośrednika finansowego na warunkach rynkowych oraz korzyści finansowe w pełni przeniesione przez pośrednika finansowego na ostatecznych odbiorców. Finansowanie zapewnione ostatecznym odbiorcom podlega obowiązującemu rozporządzeniu w sprawie pomocy *de minimis*;
- **ograniczona gwarancja portfelowa**
Ograniczona gwarancja portfelowa zapewnia zabezpieczenie przed ryzykiem w przypadku nowych niezagrożonych pożyczek dla MŚP i ma strukturę instrumentu bez pomocy państwa, tj. jest zgodna z warunkami rynkowymi na poziomie pośredników finansowych zarządzających funduszem gwarancyjnym i instytucji finansowych tworzących portfele nowych pożyczek. Pomoc przyznana ostatecznym odbiorcom podlega obowiązującemu rozporządzeniu w sprawie pomocy *de minimis*;
- **pożyczka na renowację na efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii w sektorze budownictwa mieszkaniowego**
Ma ona strukturę instrumentu bez pomocy państwa, tj. obejmuje wynagrodzenie pośrednika finansowego na warunkach rynkowych i korzyści finansowe w pełni przeniesione przez pośrednika finansowego na ostatecznych odbiorców. Finansowanie zapewnione ostatecznym odbiorcom podlega obowiązującemu rozporządzeniu w sprawie pomocy *de minimis*;
- **fundusz na rzecz rozwoju obszarów miejskich**
Fundusz na rzecz rozwoju obszarów miejskich ma formę funduszu pożyczkowego w odniesieniu do projektów na rzecz rozwoju obszarów miejskich na obszarach objętych pomocą i jest instrumentem zwolnionym z obowiązku zgłaszania pomocy państwa na podstawie art. 16 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r.;
- **kapitałowy instrument wspóln inwestycyjny**
Instrument wspóln inwestycyjny ma formę funduszu kapitałowego dla MŚP. Jest instrumentem zwolnionym z obowiązku zgłaszania pomocy państwa na podstawie art. 21 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r.

---

⁴⁰ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych (Dz.U. L 271 z 12.9.2014, s. 16).

Dalsze wytyczne dotyczące gotowych instrumentów znajdują się na poniższej stronie internetowej:

<https://www.fi-compass.eu/publication/event-material/presentation-financial-instruments-under-esif-standard-terms-and>

6. Przypadki, gdy zgłoszenia pomocy państwa są wymagane

Jeżeli instrument finansowy wiąże się z przyznaniem pomocy państwa, która nie spełnia warunków zwolnienia z obowiązku zgłoszenia, dane państwo członkowskie musi dokonać zgłoszenia pomocy państwa. Pomoc nie może być przyznana, zanim Komisja nie przyjmie decyzji zatwierdzającej pomoc państwa.

Organy krajowe chcące uzyskać poradę w zakresie zgłoszeń pomocy państwa mogą skontaktować się z głównym krajowym punktem kontaktowym ds. pomocy państwa. Ponadto Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji Komisji Europejskiej („DG ds. Konkurencji”) przekazuje państwom członkowskim wytyczne dotyczące sporządzania zgłoszeń pomocy państwa. Dalsze informacje znajdują się również na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji⁴¹.

---

⁴¹ http://ec.europa.eu/competition/index_pl.html

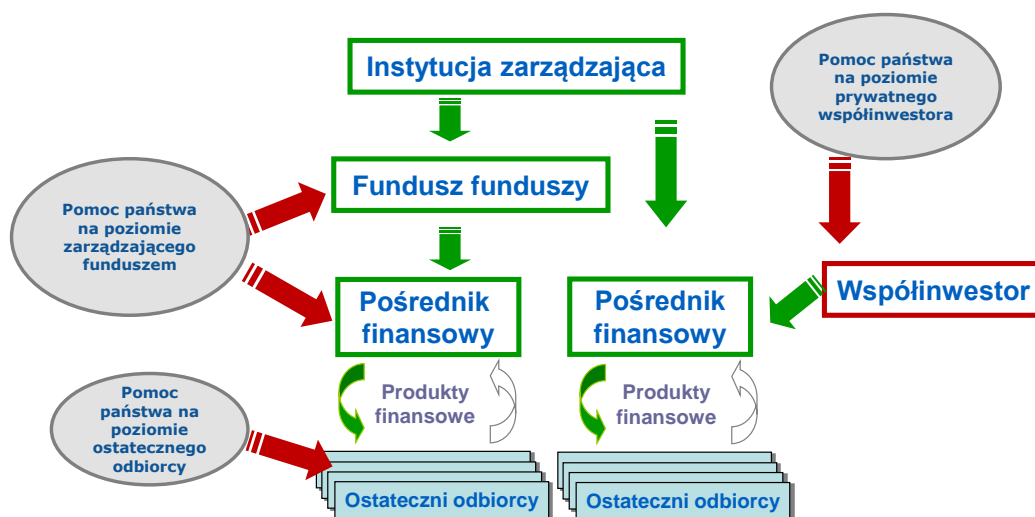
ZAŁĄCZNIK

Praktyczne wyjaśnienia oraz przykłady zastosowania zasad pomocy państwa w odniesieniu do instrumentów finansowych finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych

1. Wprowadzenie

Mając na uwadze kwestie podniesione przez różne zainteresowane strony po publikacji pierwotnego dokumentu roboczego służb Komisji⁴², w którym przedstawiono wytyczne⁴³ dotyczące stosowania zasad pomocy państwa w obszarze instrumentów finansowych finansowanych z EFSI, opracowano niniejszy załącznik jako **uzupełnienie** tego dokumentu roboczego służb Komisji. W załączniku określono **dodatkowe** praktyczne wytyczne, zwłaszcza dotyczące licznych sytuacji, które **nie budzą** wątpliwości w zakresie pomocy państwa, oraz w odniesieniu do faktu, że pomoc państwa może istnieć na różnych poziomach. W kontekście instrumentów finansowych nie wystarczy przestrzeganie zasad pomocy państwa wyłącznie na poziomie ostatecznego odbiorcy (zob. rys. 1).

Wykres 1: Państwo może udzielać pomocy na różnych poziomach

1

Źródło: Publikacja platformy doradczej fi-compass dotycząca instrumentów finansowych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz pomocy państwa.

⁴² Zob. SWD(2017) 156 final – Wytyczne dotyczące pomocy państwa w dziedzinie funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI) – instrumenty finansowe w okresie programowania 2014–2020, dostępne pod adresem:

https://ec.europa.eu/regional_policy/pl/information/publications/guidelines/2017/guidance-on-state-aid-in-european-structural-and-investment-esi-funds-financial-instruments-in-the-2014-2020-programming-period

⁴³ Wytyczne te pozostają bez uszczerbku dla wykładni dokonanej przez Trybunał Sprawiedliwości i Sąd lub dla decyzji Komisji.

W pierwszej sekcji załącznika opisano typowe sytuacje, w których instrumenty finansowe nie wiązałyby się z pomocą państwa i nie podlegałyby kontroli pomocy państwa, szczególnie w przypadku, gdy na każdym szczeblu instrumentu finansowego zapewniono zgodność z warunkami rynkowymi.

Jeżeli chodzi o instrumenty finansowe, które nie są zgodne z warunkami rynkowymi, w publikacji sformułowano ogólne wytyczne dotyczące sytuacji, w których pomoc państwa można nadal wykluczyć zarówno na poziomie organów wdrażających instrumenty finansowe⁴⁴ (pełne przekazanie pomocy ostatecznym odbiorcom), jak i ostatecznego odbiorcy (działalność inna niż gospodarcza, brak wpływu na handel i konkurencję oraz pomoc *de minimis*). W odniesieniu do instrumentów finansowych związanych z pomocą państwa w publikacji zawarto dalsze wytyczne dotyczące sposobów zapewnienia zgodności pomocy z zasadami pomocy państwa UE, a zatem z rynkiem wewnętrznym.

W drugiej sekcji niniejszego załącznika podano trzy konkretne przykłady różnych rodzajów instrumentów finansowych, aby przedstawić zastosowanie logiki oceny zasad pomocy państwa w odniesieniu do konkretnych instrumentów finansowych.

2. Typowe sytuacje, w których instrument finansowy nie wiąże się z pomocą państwa

Podstawowe zasady składające się na istotę pomocy państwa wyjaśniono szczegółowo w zawiadomieniu Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa⁴⁵. W dokumencie roboczym służb Komisji podano dalsze konkretne wyjaśnienie dotyczące kwalifikowania transakcji jako pomocy państwa w kontekście instrumentu finansowego. W przypadku wątpliwości państwa członkowskie mogą się również skontaktować z Komisją w celu odbycia rozmowy przed zgłoszeniem⁴⁶ w związku ze zgłoszeniem instrumentu finansowego celem uzyskania pewności prawa.

Jak wskazano w dokumencie roboczym służb Komisji, każdy rodzaj transakcji związanej z instrumentem finansowym należy ocenić na poziomie organów wdrażających instrument finansowy (zarządzającego funduszem funduszy lub pośrednika finansowego), na poziomie współinwestorów oraz na poziomie ostatecznych odbiorców w celu sprawdzenia, czy transakcja ta spełnia kryteria łączne istnienia pomocy państwa. W praktyce, jeżeli nie spełniono jednego z kryteriów łącznych⁴⁷, nie dochodzi do pomocy państwa. W kontekście instrumentu finansowego w wielu przypadkach najważniejsze kryterium dotyczy kwestii przyznania przewagi konkurencyjnej, którą można wykluczyć, jeżeli daną transakcję przeprowadzono zgodnie z warunkami rynkowymi.

⁴⁴ W tym załączniku pojęcie „pośrednicy finansowi” może dotyczyć organów wdrażających instrument finansowy.

⁴⁵ Zob. zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. C 262 z 19.7.2016, s. 1), dostępne pod adresem:

⁴⁶ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719\(05\)&from=SL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0719(05)&from=SL)
Zgodnie z zawiadomieniem Komisji w sprawie kodeksu najlepszych praktyk dotyczących przebiegu postępowania w zakresie kontroli pomocy państwa, dostępnym pod adresem:

⁴⁷ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?from=PL&uri=CELEX%3A52018XC0719\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?from=PL&uri=CELEX%3A52018XC0719(01))

Pomoc państwa to obiektywna instytucja prawna zdefiniowana bezpośrednio w Traktacie. W skrócie pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE ma miejsce wyłącznie wtedy, gdy spełniono następujące kryteria łączne: zaangażowanie zasobów państwa i możliwość przypisania środka państwu, kwalifikacja beneficjenta jako przedsiębiorstwa (tj. prowadzącego działalność gospodarczą), przynoszenie selektywnej korzyści oraz wpływ środka na konkurencję i handel między państwami członkowskimi.

2.1. Organ wdrażający instrument finansowy (pośrednik finansowy/zarządzający funduszem), który nie wspólnwestuje w instrument finansowy

Pośrednik finansowy może nie wspólnwestować, ani nie narażać zasobów widniejących w jego własnym bilansie. Organ wdrażający instrument finansowy nie otrzymuje pomocy państwa (w drodze wynagrodzenia za usługi dotyczące zarządzania) w następujących przypadkach:

Jeżeli wdrażanie instrumentu finansowego powierzono krajowemu bankowi prorozwojowemu⁴⁸, takiemu jak krajowy bank rozwoju działający wyłącznie w ramach kompetencji publicznych⁴⁹ lub EBI i EFI, lub międzynarodowej instytucji finansowej, takiej jak EBOR, a podmiot ten nie wspólnwestuje ani nie zapewnia finansowania, takiego pośrednika finansowego nie uważa się za bezpośredniego beneficjenta pomocy. Nie zależy to od tego, czy pośrednik finansowy otrzymuje wynagrodzenie za swoje usługi w zakresie zarządzania, choć należy unikać nadmiernego rekompensowania. Jeżeli takie krajowe banki prorozwojowe prowadzą jednak działalność także poza zakresem kompetencji publicznych oraz działalność komercyjną na rynku, w celu wykluczenia pomocy państwa muszą dopilnować, aby wynagrodzenie za usługi w zakresie zarządzania nie zostało przeniesione na ich działalność komercyjną (zob. punkt poniżej).

Jeżeli wdrażanie instrumentu finansowego przekazano pośrednikowi finansowemu, o którym mowa w art. 38 ust. 4 lit. c) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, nie dochodzi do pomocy państwa, o ile pośrednik finansowy otrzymuje wynagrodzenie zgodnie z warunkami rynkowymi. Wynagrodzenie zgodne z warunkami rynkowymi można ustalić na trzy bezpośrednie sposoby:

- pośrednika wybrano w drodze konkurencyjnego, przejrzystego, niedyskryminacyjnego i bezwarunkowego postępowania (np. procedury wyboru zgodnej z dyrektywami dotyczącymi zamówień publicznych⁵⁰). W takim przypadku zakłada się, że jego wynagrodzenie jest zgodne ze stawkami rynkowymi
lub
- pośrednik otrzymuje wynagrodzenie według stawki rynkowej, ustalone albo na podstawie porównywalnych transakcji przeprowadzonych przez porównywalne podmioty prywatne znajdujące się w porównywalnych sytuacjach, albo przy użyciu innych metod (np. pokrycie kosztów oraz rozsądny zysk⁵¹),
lub

⁴⁸ Są to podmioty prawne prowadzące zawodowo działalność finansową, które otrzymują od państwa członkowskiego lub podmiotu państwa członkowskiego na szczeblu centralnym, regionalnym lub lokalnym uprawnienie do prowadzenia działań rozwojowych lub promocyjnych.

⁴⁹ Kompetencje publiczne banku rozwoju determinują obszar, w jakim może on prowadzić działalność. Definicja kompetencji publicznych opiera się na określeniu niedoskonałości rynku.

⁵⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG – Dz.U. L 94 z 28.3.2014); dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG – Dz.U. L 94 z 28.3.2014)

⁵¹ Rozsądny zysk ustala się w odniesieniu do typowego zysku dla danego sektora.

- pośrednik otrzymuje wynagrodzenie dostosowane do wymogów rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014⁵², odzwierciedlające wynagrodzenie rynkowe w porównywalnych sytuacjach.

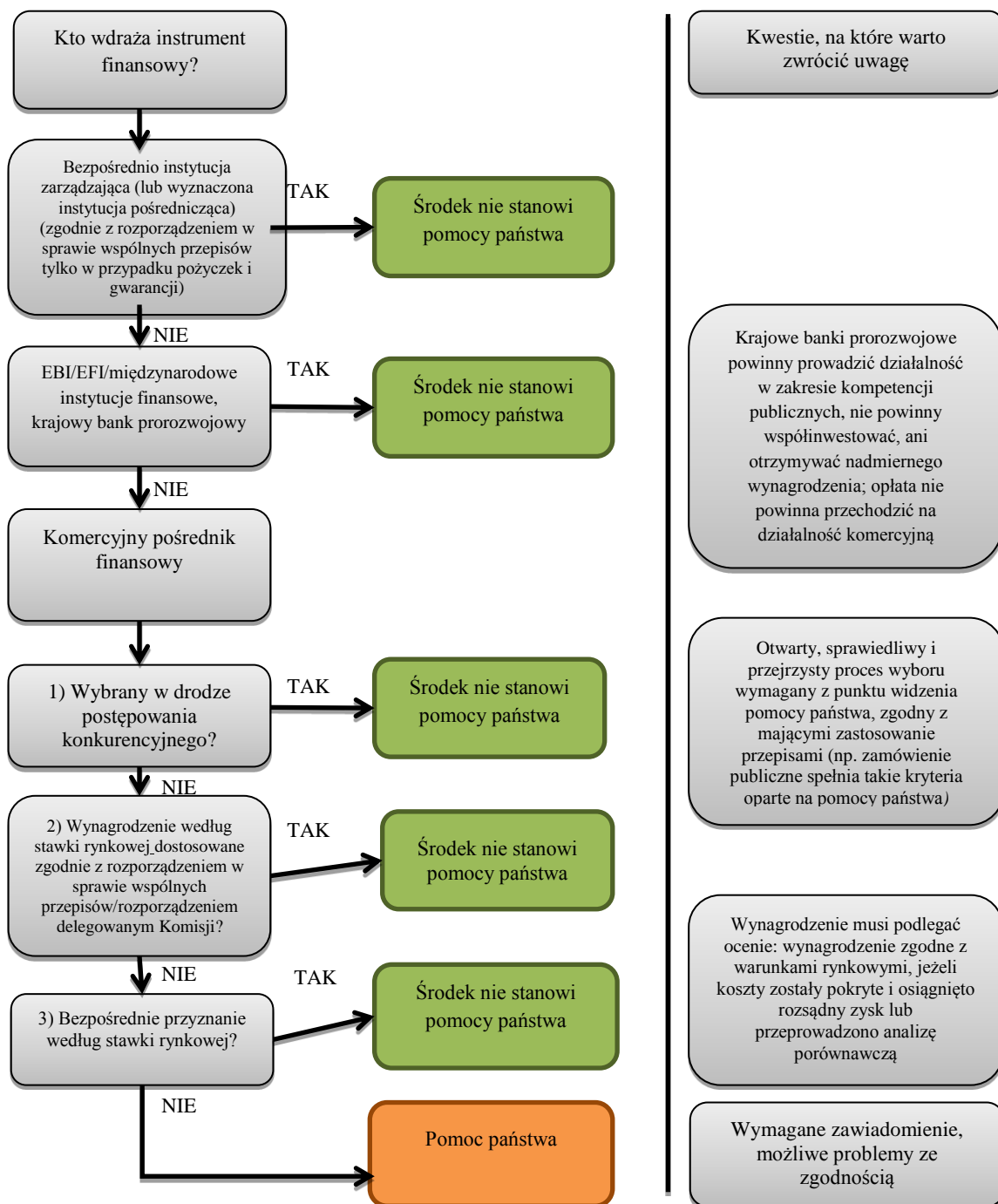
---

⁵²

Wynagrodzenie pośrednika finansowego jest zgodne z przepisami art. 13 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 480/2014, a państwo nie przyznaje żadnych innych korzyści. Zob. rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, dostępne pod adresem <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0480>

Wykres 2: Drzewo decyzyjne służące ocenie pomocy państwa (za pośrednictwem wynagrodzenia za usługi w zakresie zarządzania) na rzecz podmiotu (pośrednika finansowego) wdrażającego instrument finansowy (źródło: służby Komisji)

2.2. Organy wdrażające instrument finansowy, inwestujące w instrument finansowy zasoby figurujące w ich własnym bilansie⁵³, zgodnie z warunkami rynkowymi

W kontekście instrumentów finansowych finansowanych z funduszy ESI instytucje zarządzające mogą współinwestować lub dzielić się ryzykiem z organami wdrażającymi instrument finansowy (pośrednikami finansowymi/zarządzającymi funduszem) w celu zapewnienia zachęt i zmotywowania do przekazywania dodatkowych środków na rzecz ostatecznych odbiorców. W takiej sytuacji pośrednicy finansowi narażają na ryzyko zasoby figurujące w ich własnym bilansie.

Ogólna zasada stanowi, że jeżeli współinwestowanie lub dzielenie się ryzykiem (np. w kontekście funduszu gwarancyjnego) z pośrednikiem finansowym w ramach instrumentu finansowego jest zgodne z warunkami rynkowymi, nie dochodzi do pomocy państwa, a finansowanie na rzecz ostatecznych odbiorców odbywa się zgodnie z warunkami rynkowymi. Podobnie nie ma korzyści w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu, a tym samym nie ma pomocy państwa, jeżeli pośrednik finansowy otrzymuje ogólnie niższy zwrot niż zwrot, jaki otrzymałby, gdyby zainwestował zasoby własne w instrument o podobnym ryzyku poza instrumentem finansowym.

W zależności od rodzaju instrumentu finansowego przy ocenie, czy instrument finansowy jest zgodny z warunkami rynkowymi, należy wziąć pod uwagę różne względy.

Jak wskazano również w zawiadomieniu w sprawie pojęcia pomocy państwa i wyjaśniono bardziej szczegółowo w niniejszym dokumencie roboczym służb Komisji, zgodność z warunkami rynkowymi można ustalić bezpośrednio (na zasadzie równorzędności lub przy zastosowaniu konkurencyjnej, przejrzystej, niedyskryminacyjnej i bezwarunkowej procedury) lub ocenić na podstawie analizy porównawczej bądź innych metod (zob. sekcje 2.2.1 i 2.2.2 poniżej).

Ponieważ jednak celem instrumentów finansowych jest pozyskanie dodatkowych środków finansowych na wsparcie docelowych inwestycji, instrument finansowy zgodny z warunkami rynkowymi może nie być odpowiedni, aby usunąć niedoskonałości rynku i osiągnąć niektóre cele polityki.

W przypadku gdy instrument finansowy przynosi korzyść, jeżeli korzyść tę w pełni przeniesiono by na ostatecznych odbiorców, pośrednicy finansowi nie byłiby odbiorcami pomocy państwa (gdyż sami nie uzyskaliby żadnej korzyści).

Ponieważ pełne przekazanie pomocy wymaga ilościowego określenia pomocy, którą obejmuje dany instrument finansowy i która następnie zostaje przekazana ostatecznym odbiorcom za pośrednictwem subkomercyjnych warunków finansowania (takich jak stopa procentowa poniżej stopy rynkowej), z definicji można tego dokonać jedynie w przypadku instrumentu finansowego obejmującego przejrzystą pomoc⁵⁴. Takie określenie ilościowe jest możliwe w przypadku każdego instrumentu dłużnego, jak

⁵³ Pośrednicy finansowi mogą inwestować zasoby figurujące w ich własnym bilansie (np. banki) lub inwestorzy trzeci, niezaangażowani we wdrażanie instrumentu finansowego, mogą inwestować zasoby (np. inwestować w fundusze kapitałowe).

⁵⁴ Pomoc ma przejrzysty charakter, jeżeli przyznaje się ją w formie pożyczek i gwarancji, w przypadku których element pomocy zawarty w instrumencie można dokładnie obliczyć *ex ante* bez konieczności przeprowadzania oceny ryzyka.

również gwarancji lub zaliczek zwrotnych, w odniesieniu do których istnieje metoda⁵⁵ uprzednio zgłoszona i zatwierdzona przez Komisję.

2.2.1. Instrumenty kapitałowe/quasi-kapitałowe zgodne z warunkami rynkowymi

Uznaje się, że instrument kapitałowy/quasi-kapitałowy jest zgodny z warunkami rynkowymi i nie obejmuje pomocy na poziomie współinwestorów ani na poziomie pośredników finansowych w następujących dwóch scenariuszach:

- jeżeli inwestycję kapitałową/quasi-kapitałową przeprowadza się między państwem a inwestorami prywatnymi na zasadzie równorzędności, z poszanowaniem kryteriów określonych w motywach 86–87 zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa⁵⁶, zakłada się, że publiczna inwestycja kapitałowa/quasi-kapitałowa jest zgodna z warunkami rynkowymi. Jak wspomniano również w sekcji 3.3 lit. a) tych wytycznych, aby inwestycję można było przeprowadzić na zasadzie równorzędności, należy wziąć pod uwagę następujące kluczowe warunki:
  - ingerencja podmiotów publicznych i inwestorów prywatnych odbywa się w tym samym czasie;
  - podmioty publiczne i inwestorów prywatnych obowiązują takie same warunki (tj. ryzyko i wynagrodzenie powinny być takie same);
  - pozycja wyjściowa podmiotów publicznych i inwestorów prywatnych jest taka sama;
  - finansowanie inwestorów prywatnych ma znaczenie ekonomiczne. Według wytycznych dotyczących finansowania ryzyka (RFG) za mające znaczenie ekonomiczne uważa się inwestycje prywatne na poziomie co najmniej 30 %⁵⁷;
  - inwestorzy prywatni to podmioty gospodarcze działające w normalnych warunkach rynkowych;
- w przypadku braku współinwestorów prywatnych (tj. gdy występują tylko fundusze publiczne) lub jeżeli udział współinwestycji prywatnych nie jest znaczący (tj. <30 %), zgodność instrumentu kapitałowego/quasi-kapitałowego z warunkami rynkowymi można ustalić na podstawie analizy porównawczej lub innych metod oceny, jak wyjaśniono w motywach 98–105 zawiadomienia w sprawie pojęcia pomocy państwa. W praktyce wiarygodny biznesplan powinien służyć wykazaniu, że oczekiwany zwrot z inwestycji publicznych jest porównywalny z normalną, oczekiwaną rynkową stopą zwrotu lub od niej niższy.

2.2.2. Instrumenty dłużne zgodne z warunkami rynkowymi

---

⁵⁵ Przykładem zatwierdzonej metody obliczania jest sprawa SA.37256 Niemcy – Zmiany metod obliczania elementu pomocy w gwarancjach (N 197/2007 zmieniona przez N 541/2007 i N 762/2007).

⁵⁶ Zob. sekcja 4.2.3.1 część (i) pkt 86–88 zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa, jak wskazano w przypisach 3 i 26.

⁵⁷ Pkt 34 komunikatu Komisji – Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka (Dz.U. C 19 z 22.1.2014, s. 4), dostępnego pod adresem:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/risk_finance_guidelines_en.pdf

Jeżeli chodzi o instrumenty pożyczkowe, w przypadku których państwo zapewnia pośrednikowi finansowemu środki z EFSI i krajowe środki publiczne w celu współfinansowania portfela pożyczek dla docelowych odbiorców:

- pożyczkę można uznać za udzielaną zgodnie z warunkami rynkowymi, a pomoc państwa na rzecz współfinansowania pośredników finansowych za niebyłą,
  - jeżeli fundusze ESI i krajowe zasoby publiczne funkcjonują na zasadzie równorzędności z inwestorami prywatnymi;
- lub
- jeżeli mające zastosowanie stopy procentowe są zgodne ze wskaźnikami rynkowymi podanymi w komunikacie w sprawie stóp referencyjnych⁵⁸.

W przypadku instrumentów gwarancyjnych – jeżeli państwo udziela pośrednikowi finansowemu gwarancji (lub kontrgwarancji) w celu częściowego pokrycia ryzyka związanego z portfelem pożyczek bazowych, można uznać, że gwarancji udzielono zgodnie z warunkami rynkowymi i nie występuje pomoc państwa na rzecz pośredników finansowych, jeżeli gwarancji udzielono zgodnie z obwieszczeniem w sprawie gwarancji⁵⁹:

- w obwieszczeniu w sprawie gwarancji określono warunki, które należy spełnić, aby wykluczyć istnienie pomocy państwa zarówno w przypadku gwarancji indywidualnych, jak i programów gwarancji. Ma to miejsce w sytuacji, gdy pośrednik zatrzymuje co najmniej 20 % ryzyka na zasadzie równorzędności w każdej transakcji i płaci zorientowaną na rynek cenę za gwarancję, odzwierciedlającą zarówno cechy gwarancji, jak i pożyczki bazowej;
- w przypadku gwarancji dla MŚP w obwieszczeniu w sprawie gwarancji zapewniono stawki zgodne z zasadą „bezpiecznej przystani”, oparte na ratingu kredytobiorcy, uznawane za minimalne wskaźniki rynkowe;
- w przypadku programów gwarancji stosowane stawki muszą obejmować normalne ryzyko związane z udzieleniem gwarancji, koszty administracyjne związane z programem, roczne wynagrodzenie za odpowiedni kapitał⁶⁰, nawet jeśli ten ostatni nie został w całości lub w części potwierdzony prawnie;
- stawki gwarancyjne na poziomie rynkowym są zgodne z metodami już zatwierdzonymi przez Komisję po ich zgłoszeniu, pod warunkiem że w zatwierdzonej metodzie wyraźnie uwzględniono rodzaj gwarancji i rodzaj transakcji bazowych, których ona dotyczy.

---

⁵⁸ Komunikat Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6), dostępny pod adresem: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52008XC0119\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52008XC0119(01)).

Należy zwrócić uwagę, że w komunikacie w sprawie stóp referencyjnych podano jedynie wskaźniki stawek rynkowych w odniesieniu do sytuacji, w których nie jest łatwo ustalić porównywalne transakcje rynkowe. Jest bardziej prawdopodobne, że będzie to miało zastosowanie do transakcji na ograniczone kwoty lub transakcji z udziałem MŚP.

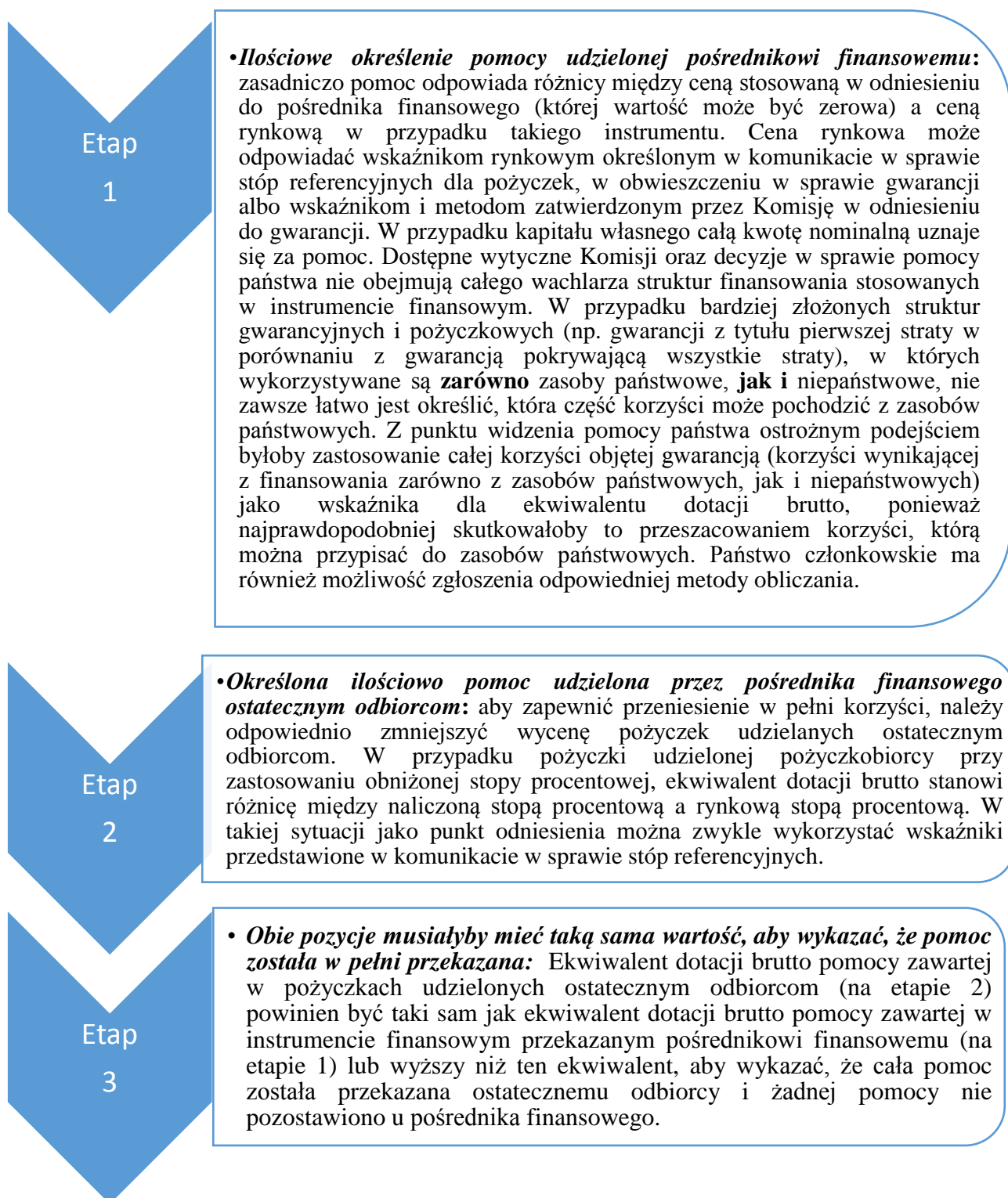
⁵⁹ Obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10) oraz sprostowanie do obwieszczenia Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.U. C 244 z 25.9.2008, s. 32).

⁶⁰ W sekcji 3.4 obwieszczenia w sprawie gwarancji przedstawiono dalsze wytyczne na temat odpowiedniego kapitału.

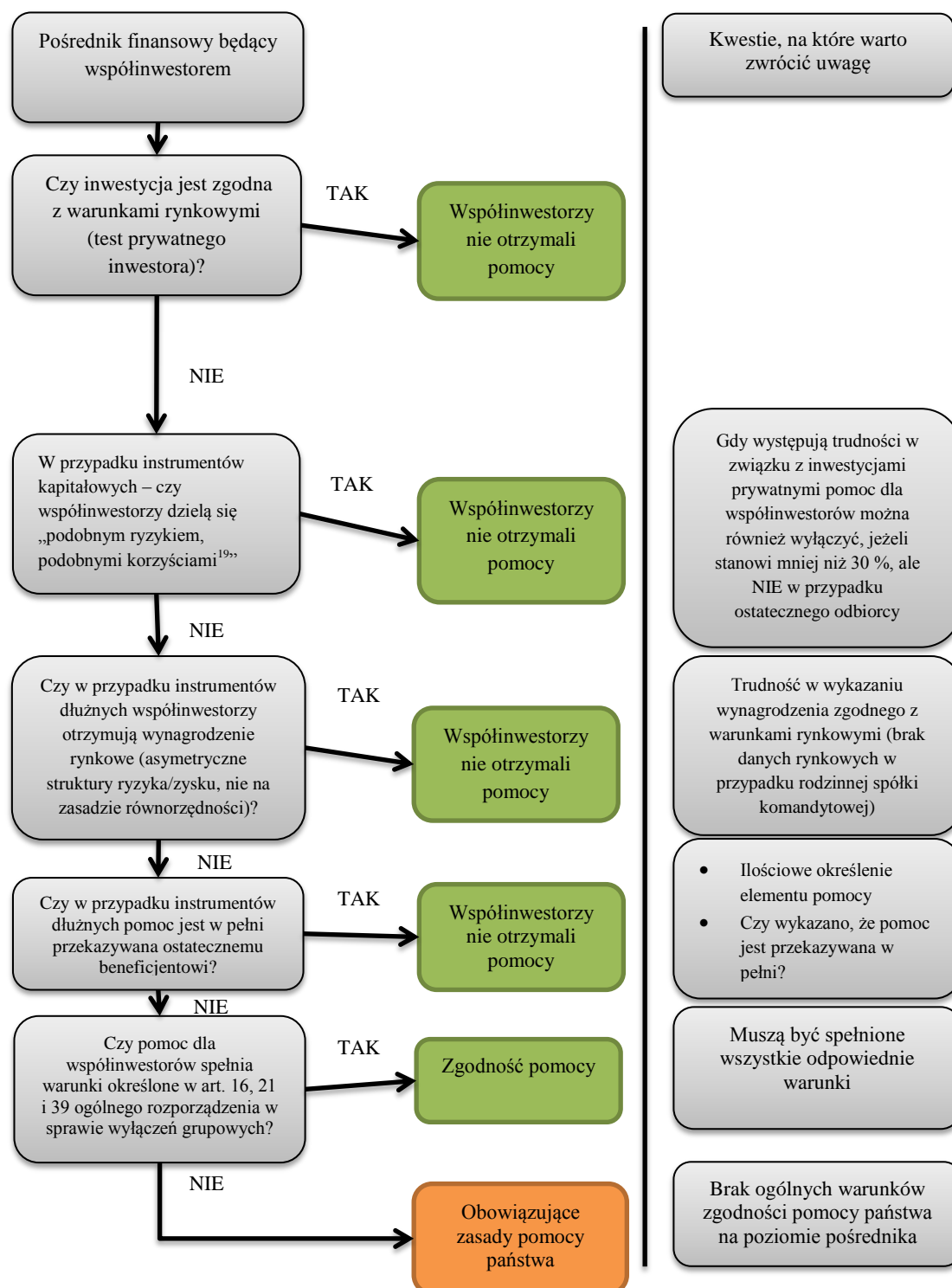
2.2.3. Instrumenty dłużne są niedostosowane do warunków rynkowych, ale korzyść finansowa jest w pełni przenoszona na ostatecznych odbiorców

Nawet gdy instrument finansowy nie jest zgodny z warunkami rynkowymi, pośredników finansowych nie uznaje się za odbiorców pomocy państwa, jeżeli pomoc jest w pełni przekazywana ostatecznym odbiorcom. Z definicji jest to możliwe tylko w przypadku instrumentów finansowych, w przypadku których pomoc ma przejrzysty charakter (pożyczki i gwarancje), a element pomocy zawarty w instrumencie można dokładnie obliczyć. Aby zapewnić przeniesienie korzyści w pełni, należy odpowiednio zmniejszyć korzyść finansową zapewnioną ostatecznym odbiorcom (bardziej szczegółowe wytyczne znajdują się w ramce poniżej).

Wykres 3: Ogólne wytyczne dotyczące mechanizmu pełnego przekazania pomocy ostatecznym odbiorcom

Wykres 4: Drzewo decyzyjne służące ocenie pomocy państwa dla pośrednika finansowego będącego wspólninvestorem

Źródło: służby Komisji⁶¹

⁶¹ Rys. 3 obejmuje pomoc państwa dla pośrednika finansowego będącego wspólninvestorem. Inwestycja na zasadzie równorzędności (zgodnie z definicją zawartą w zawiadomieniu Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa) dzięki połączeniu zasobów prywatnych i państwowych sprawia, że wkład państwa jest zgodny z warunkami rynkowymi. Wspólninvestor prywatny i państwo mogą jednak inwestować na zasadzie „podobne ryzyko, podobne korzyści”, nie

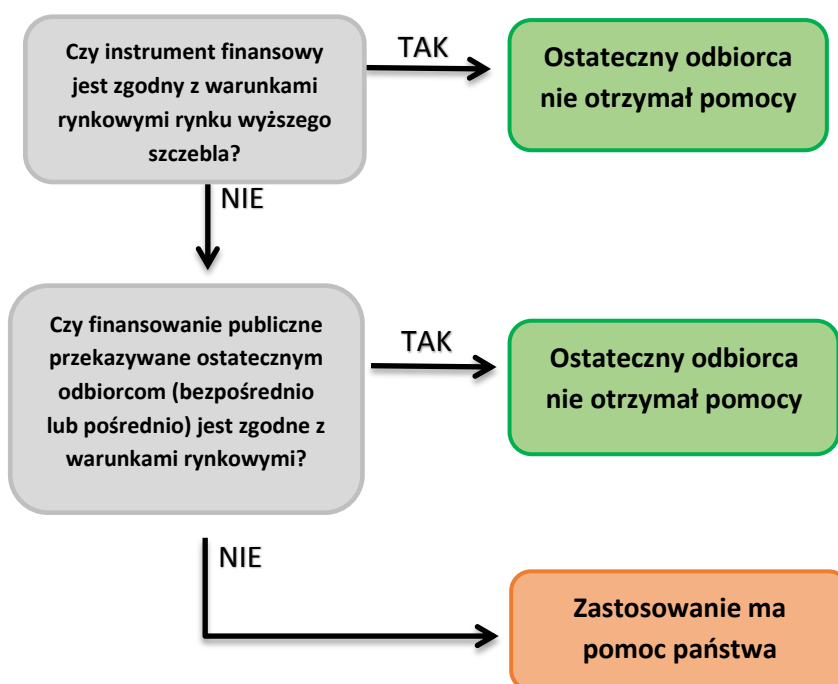
2.3. Finansowanie zapewnione ostatecznym odbiorcom

a. Finansowanie zgodne z warunkami rynkowymi

Finansowanie zapewniane przez pośredników finansowych ostatecznym odbiorcom uznaje się za zgodne z warunkami rynkowymi i dlatego nie wiąże się z pomocą państwa:

- jeżeli instrument finansowy uznaje się za zgodny z warunkami rynkowymi na rynku wyższego szczebla, wówczas automatycznie uznaje się go za zgodny z warunkami rynkowymi na poziomie ostatecznego odbiorcy. Nie ma potrzeby przeprowadzania odrębnej oceny pomocy państwa na poziomie ostatecznego odbiorcy;
- jeżeli instrumentu finansowego nie uznaje się za zgodny z warunkami rynkowymi na rynku wyższego szczebla, należy wykazać jego zgodność z tymi warunkami w odniesieniu do finansowania udzielonego ostatecznym odbiorcom (np. na podstawie obwieszczenia w sprawie gwarancji lub komunikatu w sprawie stóp referencyjnych);
- jeżeli istnieją inne fundusze publiczne na rynku niższego szczebla, tj. zapewniające finansowanie bezpośrednie wyłącznie na poziomie ostatecznego odbiorcy, zgodność z warunkami rynkowymi tych funduszy należy oceniać oddzielnie.

Wykres 5: Drzewo decyzyjne służące ocenie zgodności z warunkami rynkowymi na poziomie ostatecznego odbiorcy

Źródło: służby Komisji

---

spełniając innych warunków zasady równorzędności (np. kryteriów dotyczących znaczącego wkładu). Ta inwestycja oparta na zasadzie „podobne ryzyko, podobne korzyści” nie sprawia, że wkład państwa jest zgodny z warunkami rynkowymi, ale jest wystarczająca, aby wykluczyć pomoc dla współinwestora prywatnego inwestującego na tym samym poziomie.

b. Finansowanie nie jest zgodne z warunkami rynkowymi, ale nie obejmuje pomocy państwa na poziomie ostatecznego odbiorcy

Jeżeli instrument finansowy nie jest zgodny z warunkami rynkowymi i występuje korzyść na poziomie pośredników finansowych, uważa się, że korzyść ta jest przynajmniej częściowo lub w pełni przenoszona na ostatecznych odbiorców w postaci lepszych warunków finansowania. Takie finansowanie subkomercyjne nie stanowi pomocy państwa dla ostatecznych odbiorców, jeżeli:

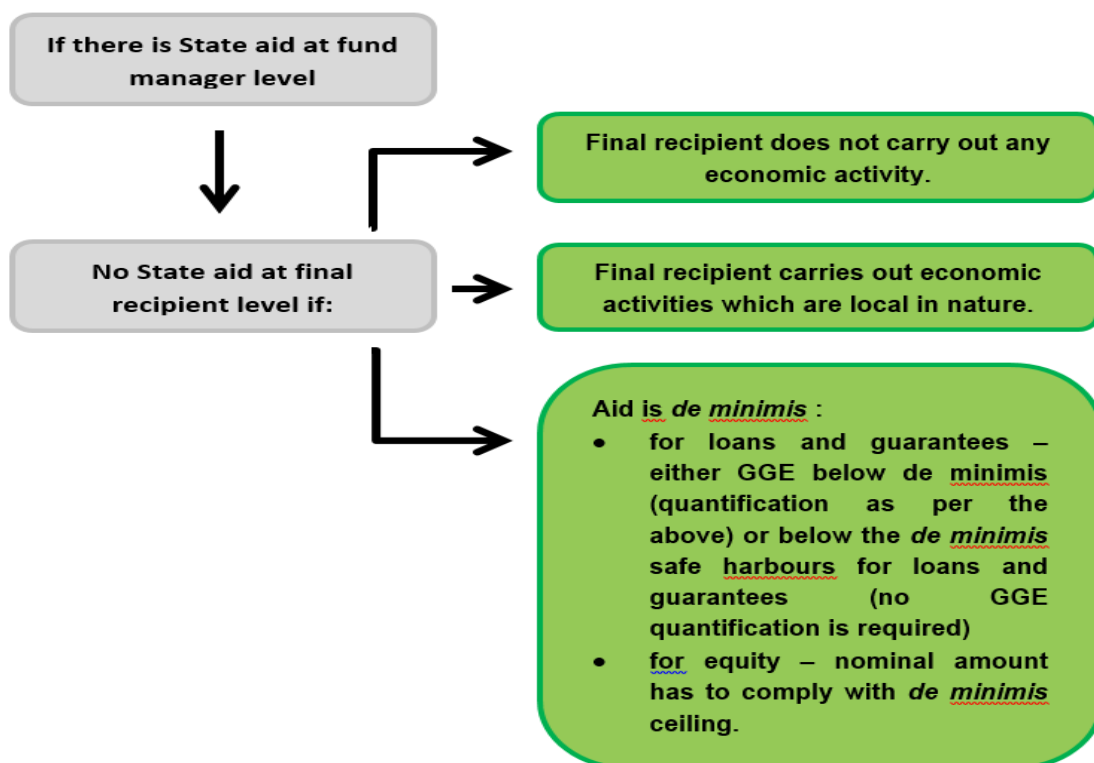
- nie prowadzą oni żadnej działalności gospodarczej; nie jest to proste w przypadku portfela złożonego z odbiorców prowadzących działalność gospodarczą i będących osobami fizycznymi; lub
- prowadzą one wyłącznie działalność gospodarczą o zasięgu lokalnym, w związku z czym środek nie ma wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi⁶² lub
- pomoc ma charakter *de minimis*⁶³:
  - w przypadku pożyczek i gwarancji – albo ekwiwalent dotacji brutto poniżej pułapu *de minimis* (określenie ilościowe jak wskazano powyżej), albo poniżej poziomu bezpiecznej przystani *de minimis* w przypadku pożyczek i gwarancji (określenie ilościowe ekwiwalentu dotacji brutto nie jest wymagane);
  - w przypadku kapitału własnego – kwota nominalna musi być zgodna z pułapem *de minimis*.

---

⁶² [Sprawa T-728/17 Marininvest & Porting/Komisja](#)

⁶³ Zob. rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Tekst mający znaczenie dla EOG – Dz.U. L 352 z 24.12.2013).

Wykres 6: Drzewo decyzyjne służące ocenie występowania pomocy państwa w przypadku finansowania, które nie jest zgodne z warunkami rynkowymi

Źródło: służby Komisji

3. Zgodność pomocy państwa udzielanej w ramach instrumentu finansowego

3.1. Typowe sytuacje dotyczące pomocy państwa udzielanej w ramach instrumentu finansowego

Zazwyczaj pomoc państwa występuje na poziomie pośrednika finansowego (lub jest udzielana inwestorom będącym osobami trzecimi w przypadku, gdy pośrednik jest funduszem), gdy instrument finansowy nie jest zgodny z warunkami rynkowymi, a korzyść finansowa nie jest w pełni przenoszona na ostatecznych odbiorców:

- w odniesieniu do instrumentów kapitałowych/ quasi-kapitałowych: w przypadku asymetrycznego podziału ryzyka/zwrotu między inwestorów publicznych i prywatnych w tej samej klasie ryzyka inwestorzy prywatni mogliby być chronieni przed ryzykiem (np. inwestor publiczny pokrywa pierwszą stratę, inwestor prywatny ma pierwszeństwo zwrotu w przypadku niewypłacalności, jest uprzywilejowany w stosunku do inwestora publicznego) lub korzystać z bardziej atrakcyjnych zwrotów (np. pierwszeństwo zwrotu w czasie, lepszy niż proporcjonalny udział w zysku) w porównaniu z państwem członkowskim. Inwestorzy prywatni mogliby wymagać takiego asymetrycznego traktowania, jeżeli przy braku zasobów państwa członkowskiego oczekiwane zwroty z inwestycji w publiczny kapitał własny/quasi-kapitał własny byłyby poniżej poziomu rynkowego;
- w odniesieniu do instrumentów pożyczkowych i gwarancyjnych: w przypadku gdy instrument pożyczkowy lub gwarancyjny nie jest wyceniany na poziomie

rynkowym; oraz – jedynie w odniesieniu do gwarancji – pośrednik finansowy zatrzymuje mniej niż 20 % ryzyka.

W przypadku instrumentu finansowego, który nie jest zgodny z warunkami rynkowymi, uznaje się, że korzyść jest przynajmniej częściowo przekazywana ostatecznym odbiorcom (w przypadku braku instrumentu finansowego ostateczni odbiorcy nie byłoby w stanie otrzymać finansowania na tych samych warunkach lub takie finansowanie w ogóle nie byłoby dostępne).

3.2. Możliwości w ramach ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych – brak zgłoszenia

Ogólnie rzecz biorąc, instrumenty finansowe, które zawierają pomoc państwa jedynie na poziomie ostatecznych odbiorców, mogą być wdrażane na podstawie ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych. W przypadku większości artykułów ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych pomoc musi być przejrzysta i musi występować wyłącznie na poziomie ostatecznego odbiorcy, co skutecznie wyklucza instrumenty finansowe, które zawierają pomoc na poziomie pośrednika finansowego (tj. gdy pomoc nie może być w pełni przekazana). Oznacza to, że instrumenty finansowe z udziałem pośredników finansowych, które nie są zgodne z warunkami rynkowymi, można wdrożyć na podstawie większości artykułów ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych, ale korzyść ekonomiczną z pomocy należy w pełni przenieść na ostatecznych odbiorców (w kwestii pełnego przeniesienia korzyści ekonomicznej z tytułu pomocy zob. powyżej).

W ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych uwzględniono jednak kilka obszarów polityki (finansowanie ryzyka, regionalny rozwój obszarów miejskich i projekty w zakresie efektywności energetycznej budynków), w których instrument finansowy zawierający element pomocy państwa zarówno na poziomie pośrednika finansowego, jak i ostatecznego odbiorcy można by uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym. Jeżeli instrument finansowy spełnia wszystkie warunki zawarte w tych wskazanych artykułach, nie ma potrzeby ilościowego określania elementu pomocy⁶⁴. Należy wziąć pod uwagę wszystkie odpowiednie przepisy rozdziału I ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych. Główne warunki każdego z tych trzech artykułów są następujące (wykazy te nie są wyczerpujące):

---

⁶⁴ Z wyjątkiem art. 39 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych, w przypadku którego wymagane jest przekazanie w pełni.

ART. 16 OGÓLNEGO ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE WYŁĄCZEŃ GRUPOWYCH – POMOC REGIONALNA NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW MIEJSKICH

Warunki horyzontalne:

- Próg zgłaszania – 20 mln EUR na jeden kwalifikujący się projekt.
- Przejrzystość pomocy – pomoc regionalną na rzecz rozwoju obszarów miejskich uznaje się za zgodną, jeśli spełniono warunki określone w art. 16.

Warunki, o których mowa w art. 16:

- Wdrażane na obszarach objętych pomocą i współfinansowane przez europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne.
  - Może przybierać formę inwestycji kapitałowych, *quasi*-kapitałowych, pożyczek, gwarancji lub kombinacji tych rozwiązań.
  - Zarządzający funduszami na rzecz rozwoju obszarów miejskich i niezależni inwestorzy prywatni wybrani w drodze otwartego, przejrzystego i niedyskryminującego zaproszenia do składania ofert.
  - Minimalne wymogi w zakresie pozyskania dodatkowego finansowania od inwestorów prywatnych (30 %).
  - Pierwsza strata pokrywana przez państwo członkowskie może wynosić maksymalnie 25 %.
  - Stopa gwarancji jest ograniczona do 80 %, a łączne straty pokrywane przez państwo członkowskie są ograniczone do 25 % gwarantowanego portfela bazowego.
  - Pośrednikami finansowymi zarządza się na zasadach komercyjnych. Takie założenie jest możliwe, gdy spełniony jest szereg warunków, np. obecność strategii inwestycyjnej i wynagrodzenie zgodne z praktyką rynkową.
-

ART. 21 OGÓLNEGO ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE WYLĄCZEŃ GRUPOWYCH – POMOC NA FINANSOWANIE RYZYKA

Warunki horyzontalne:

- Próg zgłaszania – 15 mln EUR na jedno kwalifikowalne przedsiębiorstwo.
- Przejrzystość pomocy – pomoc na finansowanie ryzyka uznaje się za przejrzystą, jeżeli spełniono wszystkie warunki określone w art. 21.

Warunki, o których mowa w art. 21:

- Za kwalifikowalne MŚP uznaje się MŚP nienotowane na giełdzie, które nie prowadzą działalności na żadnym rynku lub które dzieli mniej niż 7 lat od pierwszej komercyjnej sprzedaży lub które w celu wejścia na nowy rynek produktowy lub geograficzny potrzebują początkowej inwestycji przekraczającej 50 % ich średnich rocznych obrotów.
- Inwestycje kontynuacyjne są możliwe po spełnieniu szeregu warunków.
- Pośredników finansowych oraz inwestorów lub zarządzających funduszami wybiera się w drodze otwartego, przejrzystego i niedyskryminującego zaproszenia do składania ofert.
- Maksymalnie 15 mln EUR na jedno MŚP. Odnosi się to do całej inwestycji funduszu kapitałowego.
- Na poziomie kwalifikowalnych przedsiębiorstw pomoc na finansowanie ryzyka może przybierać formę inwestycji kapitałowych, *quasi*-kapitałowych, pożyczek, gwarancji lub kombinacji tych rozwiązań.
- Minimalne wymogi w zakresie pozyskania dodatkowego finansowania od inwestorów prywatnych.
- Pierwsza strata pokrywana przez państwo członkowskie może wynosić maksymalnie 25 %.
- Pośrednikami finansowymi zarządza się na zasadach komercyjnych. Takie założenie jest możliwe, gdy spełniono określone warunki, np. obecność strategii inwestycyjnej i wynagrodzenie zgodne z praktyką rynkową.
- Pośrednik finansowy wykazuje, iż posiada mechanizm zapewniający, że wszelkie korzyści są przekazywane ostatecznym odbiorcom.

ART. 39 OGÓLNEGO ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE WYŁĄCZEŃ GRUPOWYCH – POMOC INWESTYCYJNA NA PROJEKTY WSPIERAJĄCE EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNĄ W BUDYNKACH

Warunki horyzontalne:

- Próg zgłaszania – 10 mln EUR na jeden kwalifikujący się projekt.
- Przezrzystość pomocy – pomoc na projekty wspierające efektywność energetyczną uznaje się za zgodną, jeżeli spełniono warunki określone w art. 39.

Warunki, o których mowa w art. 39:

- Pomoc jest przyznawana w formie środków finansowych, kapitału własnego, gwarancji lub pożyczki funduszowi na rzecz efektywności energetycznej lub innemu pośrednikowi finansowemu, który w pełni przekazuje pomoc ostatecznym beneficjentom będącym właścicielami lub najemcami budynku.
- Zwracana kwota nie jest niższa od nominalnej wartości pożyczki.
- Minimalne wymogi w zakresie pozyskania dodatkowego finansowania od inwestorów prywatnych (30 %).
- Pośredników finansowych oraz inwestorów lub zarządzających funduszami wybiera się w drodze otwartego, przejrzystego i niedyskryminującego zaproszenia do składania ofert.
- Pierwsza strata pokrywana przez państwo członkowskie może wynosić maksymalnie 25 %.
- Stopa gwarancji jest ograniczona do 80 %, a łączne straty pokrywane przez państwo członkowskie są ograniczone do 25 % gwarantowanego portfela bazowego.
- Pośrednikami finansowymi zarządza się na zasadach komercyjnych. Takie założenie jest możliwe, gdy spełniony jest szereg warunków, np. obecność strategii inwestycyjnej i wynagrodzenie zgodne z praktyką rynkową.

3.3. Zgłoszenie i ocena dokonywana przez Komisję

Pomoc państwa, która może występować na każdym poziomie instrumentu finansowego, a która nie jest objęta zakresem ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych, należy zgłosić Komisji przed wdrożeniem takiego instrumentu finansowego.

Instrumenty finansowe zapewniające finansowanie, które zawierają element pomocy państwa dla pośredników finansowych/wspólninwestorów, ale nie spełniają warunków ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych dotyczących finansowania ryzyka, mogą być oceniane na podstawie RFG. Instrumenty finansowe ukierunkowane na inne obszary polityki będą oceniane bezpośrednio na podstawie TFUE, przy czym w razie potrzeby stosowane będą przez analogię zasady RFG w zakresie pomocy dla pośredników finansowych/wspólninwestorów.

W ocenie Komisja wyważy konieczność i proporcjonalność środka pomocy względem osiągnięcia celu wspólnotowego w stosunku do spowodowanego przez niego zakłócenia konkurencji.

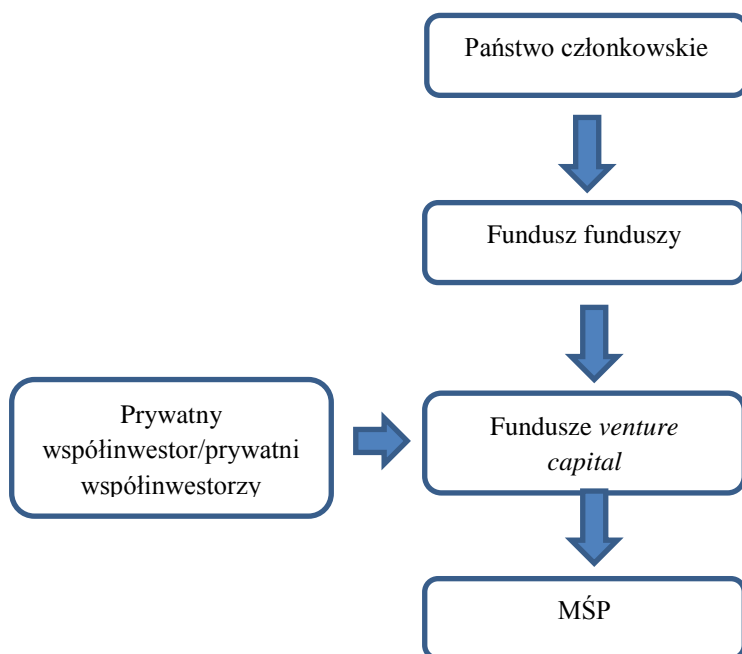
4. Ilustracyjne przykłady oraz szczególne względy dotyczące pomocy państwa według podziału na rodzaje instrumentów finansowych

W niniejszej sekcji zawarto trzy studia przypadków pokazujące, w jaki sposób przedstawione powyżej podejścia można stosować w praktyce.

4.1. Instrumenty kapitałowe dla MŚP

Przedmiotem niniejszego studium przypadku jest kapitałowy instrument finansowy dla MŚP. Aby ułatwić MŚP dostęp do finansowania, ustanawia się fundusz funduszy zarządzany przez krajowy bank prorozwojowy/bank rozwoju. Fundusz funduszy inwestuje w różne fundusze *venture capital* inwestujące w MŚP. Rozważone zostaną dwa scenariusze: inwestycja funkcjonująca na zasadzie równorzędności z udziałem prywatnych współinwestorów w funduszach *venture capital* oraz inwestycja niefunkcjonująca na zasadzie równorzędności.

Wykres 7: Ilustracja instrumentu kapitałowego dla MŚP

Czy występuje pomoc państwa?

Fundusz funduszy

- Zapewnienie finansowania publicznego dla funduszu funduszy. Fundusz funduszy przyjmuje formę dedykowanego rachunku u zarządzającego funduszem funduszy i stanowi jedynie instrument inwestycyjny służący do przekazywania zasobów dalej bez prowadzenia jakiegokolwiek działalności gospodarczej.
- Wynagrodzenie zarządzającego funduszem funduszy Podmiot wyznaczony do roli zarządzającego funduszem funduszy to krajowy bank prorozwojowy.
  - Jeśli krajowy bank prorozwojowy działa wyłącznie w ramach kompetencji publicznych, nie będzie uznawany za odbiorcę pomocy.

- We wszystkich innych przypadkach (krajowy bank prorozwojowy, który prowadzi również działalność komercyjną) nie można zakładać, że wynagrodzenie jest zgodne z warunkami rynkowymi. W takim przypadku państwo członkowskie przeprowadziło analizę porównawczą i ustaliło wynagrodzenie zgodnie z praktyką rynkową lub zgodnie z art. 13 rozporządzenia delegowanego Komisji odzwierciedlające wynagrodzenie rynkowe w porównywalnych sytuacjach. Wynagrodzenie zarządzającego funduszem funduszy funkcjonuje zatem zgodnie z warunkami rynkowymi.

Scenariusz nr 1 – inwestycja dokonywana przez fundusz funduszy zgodnie z warunkami rynkowymi przy braku pomocy państwa

Ocena na poziomie pośredników finansowych/współinwestorów (fundusze *venture capital*)

- Wynagrodzenie zarządzających funduszami *venture capital*. Zarządzający funduszami zostali wybrani w otwartym i konkurencyjnym procesie wyboru, dlatego zakłada się, że opłatę za zarządzanie ustanowiono zgodnie z warunkami rynkowymi. W związku z tym na poziomie zarządzających funduszami *venture capital* nie występuje pomoc państwa.
- Inwestycja kapitałowa w fundusze *venture capital* dokonywana przez fundusz funduszy. Fundusz funduszy inwestuje w fundusze *venture capital* na zasadzie równorzędności z pozostałymi współinwestorami prywatnymi, a co najmniej 30 % łącznej wartości inwestycji w fundusze *venture capital* pochodzi od współinwestorów prywatnych. Dlatego też inwestycje funduszu funduszy uznaje się za zgodne z warunkami rynkowymi, a na poziomie prywatnych współinwestorów w funduszach *venture capital* nie występuje pomoc państwa. Inwestycja prywatna na zasadzie równorzędności poniżej 30 % całości inwestycji wystarczyłaby, aby wykluczyć pomoc dla współinwestorów prywatnych (ponieważ nie korzystają oni z żadnych korzystniejszych warunków), ale nie wystarczyłaby, aby uznać inwestycje w fundusze *venture capital* dokonywane przez fundusz funduszy za dokonywane zgodnie z warunkami rynkowymi, a zatem może występować pomoc dla spółek, w których dokonano inwestycji.

Ocena na poziomie ostatecznych odbiorców (MŚP)

- Inwestycje kapitałowe w MŚP dokonywane przez fundusze *venture capital*. Ponieważ inwestycje w fundusze *venture capital* dokonywane przez fundusz funduszy uznaje się za zgodne z warunkami rynkowymi i nieobejmujące pomocy państwa, w inwestycjach kapitałowych dokonywanych przez fundusze *venture capital* na rzecz MŚP nie występuje element pomocy państwa.

Scenariusz nr 2 – inwestycja subkomercyjna dokonywana przez fundusz funduszy przy występowaniu pomocy państwa

Ocena na poziomie pośredników finansowych/współinwestorów (fundusze *venture capital*)

- Inwestycja kapitałowa w fundusze *venture capital* dokonywana przez fundusz funduszy. Fundusz funduszy inwestuje w fundusze *venture capital* na warunkach subkomercyjnych, np. w przypadku asymetrycznego podziału ryzyka/zwrotu, z korzyścią dla prywatnych współinwestorów w funduszach *venture capital*.

Zgodnie z tym scenariuszem w przypadku gdy oczekiwany zwrot byłby większy niż zwrot oczekiwany przez fundusze *venture capital* z inwestycji o podobnym ryzyku poza instrumentami finansowymi, pomoc państwa występuje na poziomie prywatnych wspólninwestorów w funduszach *venture capital*.

Ocena na poziomie ostatecznych odbiorców (MŚP)

- Inwestycje kapitałowe w MŚP dokonywane przez fundusze *venture capital*. Ponieważ inwestycje w fundusze *venture capital* dokonywane przez fundusz funduszy wiążą się z pomocą państwa, uznaje się, że pomoc państwa jest przynajmniej częściowo przekazywana ostatecznym odbiorcom, a zatem występuje pomoc państwa na poziomie MŚP

Czy pomoc państwa jest zgodna (w przypadku scenariusza nr 2)?

Jeżeli pomoc państwa występuje, można ją uznać za zgodną pod następującymi warunkami:

- a. ORWG: ponieważ instrument finansowy obejmuje pomoc państwa na poziomie wspólninwestorów prywatnych, jedynie art. 21 może uczynić tę pomoc państwa zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych. Aby zachować zgodność z art. 21 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych, należy spełnić wszystkie warunki horyzontalne określone w tym rozporządzeniu oraz warunki szczegółowe określone w art. 21. Na przykład instrument może być skierowany wyłącznie do MŚP znajdujących się na wczesnym etapie rozwoju i musi przyciągać co najmniej 30 % prywatnego kapitału.
- b. RFG: Jeżeli instrument finansowy nie spełnia warunków określonych w art. 21 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych, można ten fakt zgłosić Komisji. Następnie Komisja ocenia środek na podstawie RFG.

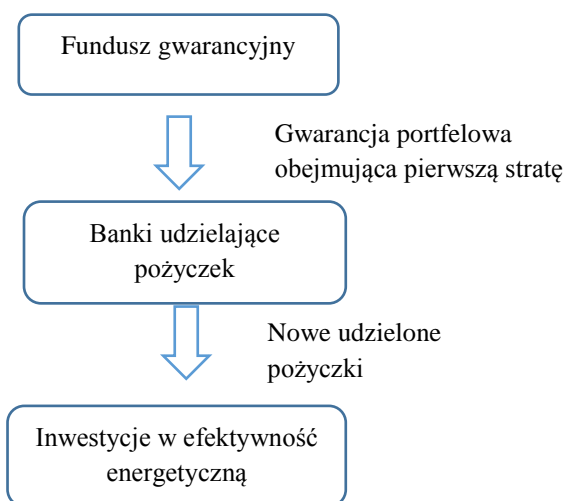
4.2. Instrumenty ograniczonych gwarancji portfelowych przeznaczone na inwestycje w efektywność energetyczną

Aby wspierać inwestycje w efektywność energetyczną, państwo członkowskie ustanawia fundusz gwarancyjny, zarządzany przez krajowy bank prorozwojowy.

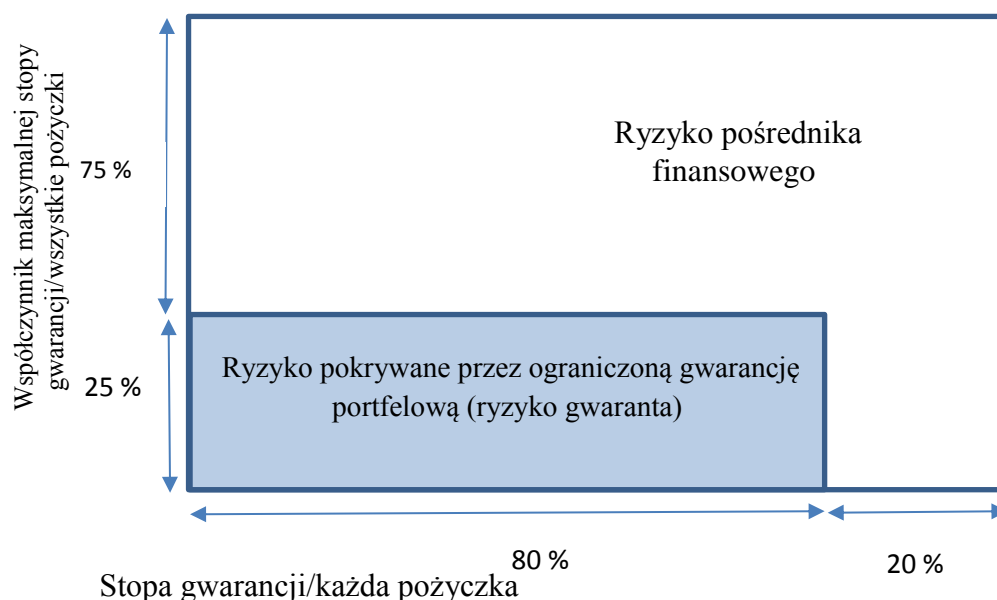
Fundusz gwarancyjny oferuje pośrednikom finansowym gwarancje o ograniczonej kwocie maksymalnej na portfel nowo udzielonych pożyczek przeznaczonych na inwestycje spółek w efektywność energetyczną ze stopą gwarancji w wysokości 80 % udzielanej indywidualnie dla każdej pożyczki do maksymalnej wysokości 25 % całego portfela pożyczek. Gwarancji udziela się bezpłatnie (np. pośrednicy finansowi nie uiszczają żadnej opłaty gwarancyjnej).

Ostatecznymi odbiorcami są osoby fizyczne (nieprowadzące działalności gospodarczej) oraz MŚP.

Wykres 8: Ilustracja instrumentu gwarancji portfelowej przeznaczonego na efektywność energetyczną

Wykres 9: Ilustracja graficzna ograniczonej gwarancji portfelowej

Czy występuje pomoc państwa?

Ocena na poziomie instytucji wdrażającej fundusz gwarancyjny (fundusz gwarancyjny)

- Wynagrodzenie instytucji wdrażającej fundusz gwarancyjny. Ze względu na fakt, że krajowy bank prorozwojowy zarządzający funduszem gwarancyjnym zostanie wyznaczony (nie będzie konkurencyjnego procesu wyboru) w drodze bezpośredniego przyznania zamówienia oraz że bank ten prowadzi działalność gospodarczą, nie można zakładać, iż jego wynagrodzenie będzie zgodne z warunkami rynkowymi. W takim przypadku państwo członkowskie powinno przeprowadzić analizę porównawczą i ustalić wynagrodzenie zgodne z praktyką rynkową albo wyznaczyć wynagrodzenie zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów oraz odnośnych zasad pomocy państwa. Jeśli ma miejsce taka sytuacja, na tym poziomie nie występuje pomoc państwa.

- Wniesienie zasobów funduszy ESI (zapewnienie kapitału) do funduszu gwarancyjnego. Fundusz gwarancyjny ustanawiany jest jako odrębna osoba prawna, rachunek powierniczy lub wydzielona jednostka finansowa i stanowi jedynie instrument inwestycyjny służący do przekazywania zasobów na niższy szczebel. Nie jest zatem odbiorcą pomocy państwa.

Ocena na poziomie pośredników finansowych (banków) udzielających kredytów komercyjnych

- Zapewnianie ograniczonej gwarancji portfelowej bankom udzielającym kredytów komercyjnych. Co najmniej 20 % ryzyka ponoszą banki, co jest zgodne z obwieszczeniem w sprawie gwarancji. Ponieważ gwarancji udziela się bezpłatnie, nie można tego jednak uznać za zgodne z warunkami rynkowymi. Mogłoby to co do zasady stanowić zatem pomoc państwa dla pośredników finansowych.
- Jeżeli jednak banki w pełni prześlą pomoc ostatecznym odbiorcom, na ich poziomie nie pozostaje żadna pomoc państwa. Aby stwierdzić wystąpienie mechanizmu pełnego przekazania, należy obliczyć element pomocy wchodzący w skład ograniczonej gwarancji portfelowej otrzymanej przez bank (jako różnicę pomiędzy zerową opłatą gwarancyjną, pobieraną przez NPB, a opłatą rynkową), a do ostatecznych odbiorców stosuje się odpowiadające temu elementowi obniżenie oprocentowania pożyczki (o kwotę pomocy otrzymanej przez bank). Jeżeli te dwa elementy wzajemnie się znoszą, jest to dowód na to, że pomoc jest w pełni przekazywana ostatecznym odbiorcom.
- Obliczenie elementu pomocy wynikającego z braku opłaty gwarancyjnej jest niełatwe, gdyż stanowi to tylko część pomocy, jaką banki mogą uzyskać. Obwieszczenie w sprawie gwarancji nie zawiera konkretnych wskazówek dotyczących wskaźników rynkowych w odniesieniu do gwarancji portfelowych (ograniczonych bądź nieograniczonych) lecz ustanawia ogólną zasadę, że gwarancja musi się sama finansować, a opłata powinna odzwierciedlać ryzyko portfela bazowego.
- W razie wątpliwości, w przypadku bardziej złożonych struktur instrumentów finansowych, państwa członkowskie muszą zgłosić metodę obliczania odnoszącą się do przedmiotowego rodzaju gwarancji i rodzaju transakcji bazowych.

Ocena na poziomie ostatecznych odbiorców

- Pomoc przekazywana jest w formie oprocentowania kredytu i pożyczki obniżonego w stosunku do rynkowych stóp procentowych. O tyle, o ile ostateczni odbiorcy są przedsiębiorstwami, oraz w przypadku, gdy kwota pomocy przekracza próg *de minimis*, pożyczki udzielone przez pośredników finansowych zawierają w sobie pomoc państwa.

Czy pomoc państwa jest zgodna z rynkiem wewnętrznym?

- Jeżeli pomoc jest przejrzysta i przekazywana w pełni, można ją uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie warunków określonych w art. 39 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych.

4.3. Instrument mikrokredytowy dla nowych przedsiębiorstw

Instrument mikrokredytowy jest odpowiedzią na brak pożyczek występujący na rynku finansowania mikropodsiębiorstw oraz MŚP; zapewnia on udzielanie takim spółkom

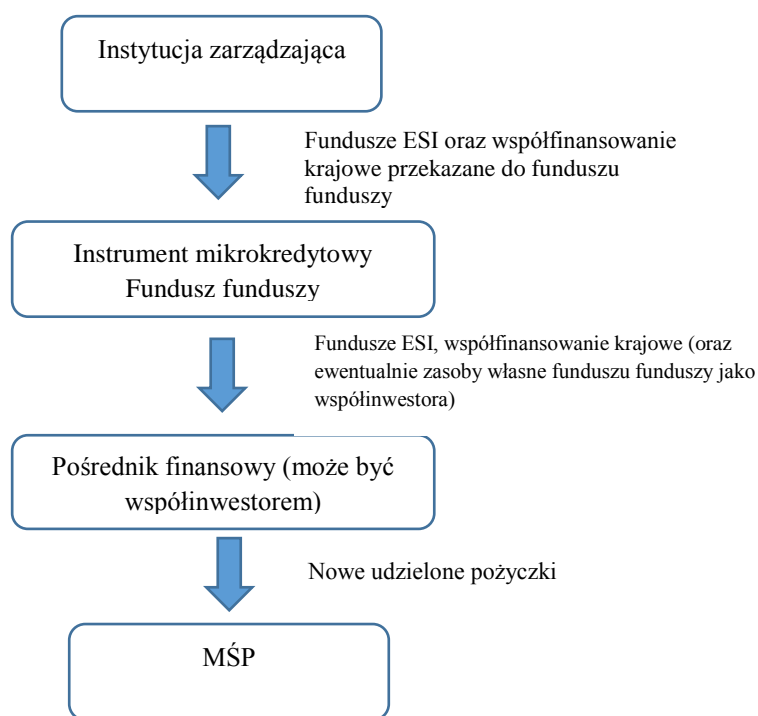
pożyczek o obniżonym oprocentowaniu. Większość ostatecznych odbiorców to małe przedsiębiorstwa, dla których uzyskanie dostępu do finansowania jest trudne ze względu na ograniczoną skalę działalności lub brak historii kredytowej. Celem instrumentu mikrokredytowego jest w szczególności wspieranie zakładania przedsiębiorstw przez osoby młode oraz bezrobotne. Instytucja zarządzająca przekazuje środki do funduszu funduszy, który wybiera pośredników finansowych (banki), a one dokonują następnie selekcji ostatecznych odbiorców. Fundusz funduszy oraz pośrednicy finansowi mogą powziąć decyzję o współinwestowaniu w ten instrument mikrokredytowy.

Czy występuje pomoc państwa?

Ocena na poziomie funduszu funduszy

- Zarządzający funduszem funduszy jest podmiotem prywatnym. Wynagrodzenie zarządzającego funduszem funduszy nie obejmuje pomocy państwa, jeżeli ustalono, że jest ono zgodne z praktyką rynkową (np. jeżeli jest porównywalne z wynagrodzeniem pobieranym przez fundusze prywatne działające w tej samej dziedzinie), lub ustalono je zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów, które odzwierciedla wynagrodzenie rynkowe w podobnych sytuacjach.

Wykres 10: Ilustracja instrumentu mikrokredytowego dla MŚP

Ocena na poziomie pośrednika finansowego

- Jeżeli banki nie współinwestują na zasadzie równorzędności, stopy procentowe tych banków będą służyły jako rynkowy poziom odniesienia przy obliczaniu pomocy. W ramach rozwiązania alternatywnego ustala się stopę rynkową na podstawie komunikatu w sprawie stóp referencyjnych. W celu obliczenia ekwiwalentu dotacji brutto należy porównać faktyczne oprocentowanie pobierane od środków z funduszy ESI albo ze stopą rynkową opartą na praktyce banków

albo ze wskaźnikami rynkowymi przedstawionymi w komunikacie w sprawie stóp referencyjnych.

- Nawet jeśli stopa procentowa nie jest zgodna z warunkami rynkowymi, nie występuje jednak pomoc państwa na poziomie pośredników finansowych, o ile element pomocy zostaje w pełni przekazany ostatecznym odbiorcom. Aby to zapewnić, należy obliczyć wartość pomocy (struktura podzielona lub niepodzielona na transze) i wykazać mechanizm jej przekazywania (np. oprocentowanie pożyczki ostatecznego odbiorcy powinno być obniżone o kwotę pomocy, jaką otrzymał pośrednik finansowy).

Ocena na poziomie ostatecznych odbiorców

- Jeżeli występuje pomoc na poziomie pośrednika finansowego, występuje również pomoc na poziomie ostatecznego odbiorcy.
- Gdy pomoc jest przekazywana, na przykład w formie stóp procentowych obniżonych w stosunku do stóp rynkowych, działanie takie nie będzie stanowiło pomocy państwa, jeżeli ostateczny odbiorca nie prowadzi działalności gospodarczej lub jeśli działalność ta ma zasięg wyłącznie lokalny, a zatem działanie to nie wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, lub jeśli pomoc jest *de minimis*. W powyższym przykładzie ostatecznymi odbiorcami (firmy założone przez bezrobotne młode osoby) są przedsiębiorstwa, ale mikrokredyt, którego oprocentowanie jest poniżej stóp rynkowych, stanowi pomoc *de minimis* (albo kwota ekwiwalentu dotacji brutto, albo cały mikrokredyt jest zgodny z „bezpieczną przystanią” pułapów *de minimis*), a zatem takiego wsparcia nie uznaje się za pomoc państwa.

WYKAZ SKRÓTÓW

COSME	Konkurencyjność małych i średnich przedsiębiorstw
EBOR	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju
EDB	Ekwiwalent dotacji brutto
EFI	Europejski Fundusz Inwestycyjny
EFIS	Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFRROW	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
EURATOM	Europejska Wspólnota Energii Atomowej.
FF	Fundusz funduszy
Fundusze ESI	Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne
GN	Obwieszczenie w sprawie gwarancji
Grupa EBI	Grupa Europejskiego Banku Inwestycyjnego

IF	Instrumenty finansowe
KWR	Kapitał wysokiego ryzyka
MEO	Prywatny inwestor
MIF	Międzynarodowa instytucja finansowa
MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa
NOA	Zawiadomienie w sprawie pojęcia pomocy państwa
NPB	Krajowy bank prorozwojowy/bank rozwoju
ORWG	Ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń grupowych
PC	Państwa członkowskie
RDK	Rozporządzenie delegowane Komisji
RF	Rozporządzenie finansowe
RFG	Wytyczne w sprawie finansowania ryzyka
RRC	Komunikat w sprawie stóp referencyjnych

RSK	Rodzinna spółka komandytowa
RWP	Rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów
SWD	Dokument roboczy służb Komisji
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
UE	Unia Europejska
WBN	Wartość bieżąca netto

Tabela aktów prawnych

wraz z odniesieniami do stron

Pełny tytuł aktu prawnego	Strona
„Rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów” – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006	s. 4
Wersja skonsolidowana Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. C 326 z 26.10.2012)	s. 6
Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. C 262 z 19.7.2016)	s. 6
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005, Dz.U. L 347 z 20.12.2013	s. 6 i 8
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018)	s. 7
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013)	s. 8
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 (Dz.U. L 149 z 20.5.2014)	s. 6 i 8
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG – Dz.U. L 347 z 20.12.2013)	s. 9

Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie rocznego podziału między państwa członkowskie zasobów ogólnych przydzielonych na Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” i celu „Europejska współpraca terytorialna”, a także rocznego podziału między państwa członkowskie zasobów ze szczególnej alokacji na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, wraz z wykazem kwalifikujących się regionów oraz kwotami, które mają zostać przeniesione z alokacji Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych dla każdego państwa członkowskiego do instrumentu „Łącząc Europę” oraz na pomoc najbardziej potrzebującym na okres 2014–2020 (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 2082) (Dz.U. L 104 z 8.4.2014)	s. 10
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (Dz.U. L 169 z 1.7.2015)	s. 11
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1287/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) (2014–2020) i uchylające decyzję nr 1639/2006/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG – Dz.U. L 347 z 20.12.2013)	s. 12
Rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 190 z 28.6.2014)	s. 16
Pomoc państwa w formie gwarancji (Dz.U. C 155 z 20.6.2008), obwieszczenie zmienione sprostowaniem do obwieszczenia Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.U. C 244 z 25.9.2008)	s. 15
Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> w sektorze rolnym (Tekst mający znaczenie dla EOG – Dz.U. L 352 z 24.12.2013)	s. 16
Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> w sektorze rolnym (Dz.U. L 352 z 24.12.2013)	s. 16
Rozporządzenie Komisji (WE) nr 875/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady <i>de minimis</i> dla sektora rybołówstwa i zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1860/2004 (Dz.U. L 193 z 25.7.2007)	s. 14
Rozporządzenie Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 193 z 1.7.2014)	s. 18
Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108	s. 18

Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 369 z 24.12.2014)	
Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Tekst mający znaczenie dla EOG – Dz.U. L 187 z 26.6.2014)	s. 17
Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych (Dz.U. L 271 z 12.9.2014)	s. 18
Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz.U. L 138 z 13.5.2014)	s. 24
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG – Dz.U. L 94 z 28.3.2014)	s. 23
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG – Dz.U. L 94 z 28.3.2014)	s. 23
Komunikat Komisji – Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka (Dz.U. C 19 z 22.1.2014)	s. 14 i 27
Komunikat Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 14 z 19.1.2008)	s. 15 i 28